Politika
İşçilerin, emekçilerin
aydınların, gençlerin
demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

1 Eylül 1977
Perşembe

Politika

SAVAŞSIZ SOMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Her okur, kendi bölgesinde gönüllü Politika görevlisi olmalıdır.
● Gazete bayilerinde yeteri kadar Politika bulunup bulunmadığını ve Politika'nın o kente düzenli gelip gelmediğini kontrol etmelidir!

ECEVİT KKK KONUSUNDA DEMİREL' İ SUÇLADI

"Demirel, kendine uygun ordu oluşturma hevesinde"

Ecevit 30 Ağustos töreninde Demirel' in Cumhurbaşkanının yerine geçerek bu makamı gasp ve işgal ettiğini söyledi

ANKARA-(İSTA)-| CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün bir demeç verdi ve Demirel'in Kara Kuvvetleri Komutanlığı konusundaki tutumunu çok sert bir dille eleştirdi. Ecevit bu konuda Demirel'i "Kendi siyasi hesaplarına uygun bir silahlı kuvvetler oluşturma hevesinde" olmakla suçladı.

Ecevit, kendi hükümeti döneminde boş buldukları KKK'na asaleten atama yapmak için yasa gereği Genel Kurmay Başkanından öneride bulunmasını istediklerini söyledi, "Bu öneri gecikince de vekaleten en kıdemli komutanı görevlendirdik" dedi.

Milli Güvenlik Kurulu'nun toplantıya çağrılmayışının yasaların ihlali anlamına geldiğini vurgulayan CHP Genel Başkanı, önceki gün Ankara'da yapılan 30 Ağustos geçit töreninde, Demirel'in, Cumhurbaşkanının yerini aldığına işaret etti ve "Bu, bu makamı işgal ve gasptır" dedi.

● Haberi orta sayfada

BUGÜN DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

Dünya Barış Günü afişlerini asanlardan 61'i gözaltına alındı

Dünya Barış Günü Türkiye' de kutlanıyor

İSTANBUL-(İSTA)- I Eylül Dünya Barış Günü, bugün Türkiye'nin çeşitli yerlerinde düzenlenecek törenlerle kutlanacak. Dünya Barış Gününün kutlanması ile ilgili olarak birer mesaj yayınlayan Barış Derneği, İKD ve TÖB-DER İstanbul Şubeleri, ABD emperyalizminin insanlığa yönelik silahlanmasını protesto ettiler. Bu arada bir açıklama yapan TÜTED Genel Sekreteri ,önemli olanın barış istemek değil, barış için mücadele etmek olduğunu belirtti.

Ankara'da da I Eylül Dünya Barış Günü için afiş leme yapan 6I kişi gözaltına alındı.

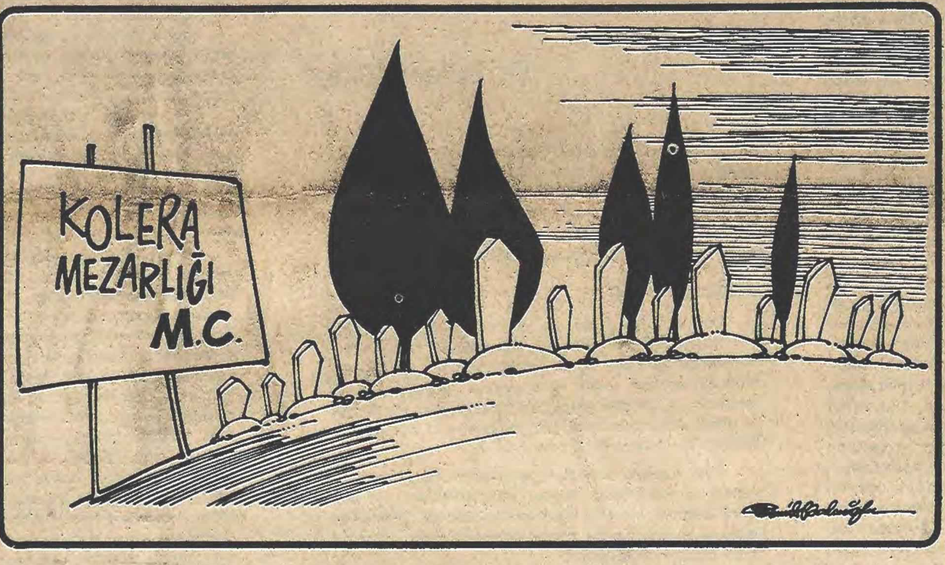
● Haberi orta sayfada

2. MC' ye karşı muhalefet yurtdışında da güçleniyor

Bonn'da "meşaleli gece yürüyüşü" yapıldı

BREMEN - (İSTA)- 2. MC'yekarşı "Ulusal Demokratik Cephe" çağrısına yurtdışından da katılımlar büyük boyutlara ulaşmaktadır. Türkiye Barış ve Özgürlük Komitesi (TBÖK)'in öncülüğünde Federal Almanya'nın çeşitli kentlerinde meşaleli gece yürüyüşleri düzenlendiği ve 2. MC düşünceye kadar bu tür protesto yürüyüşlerinin devam edeceği bildirilmiştir. Ayrıca, Bonn'da yapılan bir gösteriden sonra Türkiye Büyükelçiliği önüne bir grup Türkiyeli işçinin siyah çelenk koyduğu belirtilmiştir. Resimde 2. MC'ye karşı yapılan bir yürüyüş görülüyor.

Komandolar İstanbul'da 4 kişiyi yaraladı

İSTANBUL - (İŞTA)- Faşist komandolar önceki gece İstanbul'un çeşitli semtlerinde devrimci olarak tanınan bazı öğrencilere saldırarak 4'ünü yaralamışlardır.

Saat 01.30 sıralarında meydana gelen ilk olayda Fındıkzade'deki evlerine gitmekte olan Gürsel Mirza ile Sinan Bileli adlı öğrenciler, Kocaeli yurdundan çıkıklan ileri sürülen bir grubun saldırısına uğramışlardır. Saldırı sırasında Sinan Bileli adlı genç bıçakla ağır şekilde yaralanmıştır.

2. SALDIRI

Florya'da meydana gelen ikinci saldırı olayında ise Süleyman Akdağ adlı bir genç evi önünde beklerken 15 kişilik bir komando tarafından yaylım ateşine tutulmuştur. Açılan ateş sonucu bacağından yaralanan genç hastaneye kaldırılmış ilk tedavisinden sonra taburcu edilmiştir.

3. SALDIRI

Gültepe semtinde sabah meydana gelen üçüncü komando saldırısında da Levent Lisesi 3. sınıf öğrencisi Adnan Yılmaz komando oldukları öne sürülen bir gurubun saldırısına uğrayarak feci şekilde dövülmüştür.

Demirel zam konusunda işadamlarıyla konuştu

2. MC ortakları zam konusunda da anlaşamadı

ANKARA-(İSTA) Bakanlar Kurulu'nun bugünkü toplantısında da zam oranları konusunda anlaşma sağlanamamış, konunun yarın yeniden ele alınması kararlaştırılmıştır. Bu arada Demirel toplantıdan sonra işadamlarıyla bir görüşme yapmıştır.

Bakanlar Kurulu dün saat I0.30'da Başbakan Süleyman Demirel Başkanlığında toplanarak, Bakanlıklararası Ekonomik Kurulun hazırladığı zam raporunu ve ekonomik önlemlerle ilgili çalışmaları ele almıştır. Saat I5.30'a kadar süren Bakanlar Kurulu toplantısı sonunda şu açıklama yapılmıştır:

"-Bakanlar Kurulu' nun bugünkü toplantısında bakanlıklararası Ekonomik Kurul tarafından hazırlanmış olan genel ekonomik durum ve hükümet programında vaad edilmiş olan hususların yerine getirilmesi için alınması gerekli tedbirleri görüşmeye devam etmiştir.

Kurulumuz, ayrıca polis vazife ve selahiyetlerinde değişiklik yapılmasını öngören tasarının meclislere sevkine karar vermiştir.

Bakanlar Kurulu açıklamasında, Ekonomik konuları görüşmek üzere Bakanlar Kurulunun yarın da toplanacağı ifade edilmiştir.

Başbakan Süleyman Demirel, Bakanlar Kurulu'nun ekonomik tedbirleri belirlemek üzere dün yaptığı toplantıdan sonra bazı işadamlarıyla görüşmüştür.

İçlerinde Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği Başkanı Feyyaz Berker, Koç Holding İkinci Başkanı Rahmi Koç ve Yazar Bedii Faik' in de bulunduğu 5 kişilik işadamları heyeti Başbakanlığa saat I5,30 'da gelmiştir.

İşadamları, Demirel'le makamında 25 dakika kadar süren bir görüşme yaptıktan sonra Başbakanlıktan ayrılmışlardır.

Bir değerlendirme

İkinci MC hükümeti ilk ayını tamamlarken, ülkenin durumu içleracısıdır. Kapitalizmin hastalıklarına eklenen MC beceriksizlikleri ve aynı MC'nin faşizme açık bir hareket niteliği, bütün ağırlığıyla kitlelerin üzerine çökmektedir. Pahalılık, yokluk, işsizlik, cinayet, güvensizlik ve kargaşa, perde perde yükselmektedir.

Görülebildiği kadarıyla, günümüz iktidarının gündeminde faşizme açık kadroların devlet kuruluşlarını ve bakanlıklarını ele geçirmesi vardır; sömürünün boyutlarını genişletecek bir dizi önlem ve işçi ücretlerini dondurmak, demokrasiyi kısaca alan DGM'leri kurmak gibi bir yığın özlem vardır.

Bu gelişmeler karşısında, kitlelerin uzun ve kısa süreli mücadelesi, iki noktada toplanmaktadır: İlki, her düzeyde oluşan ve örgütlenen bir toplumsal muhalefetin, halkın ekmeğine uzanan eller karşısında savunma ve demokrasiyi geliştirme işlevini yüklenmesi; ikincisi, mevcut faşizme açık iktidar anlayışının parlamento düzeyinde yenilgiye ve dağılmaya zorlanması.

Kitlelerin toplumsal ve siyasal düzeydeki temsilciliğini üstlenenler böyle bir mücadeleyi başardıkları ölçüde faşizm tehlikesi gerileyecektir; kitlelere yönelik saldırılar etkinliğinden kaybedecektir; saldırıların kaynaklandığı iktidar anlayışı, ele geçirmiş olduğu siyasal iktidarı bırakmak zorunda düşebilecektir.

Günümüzdeki siyasal iktidarın bir büyük zaafını asla gözden kaçırmamak gerekir: Bu siyasal bileşim, üretim güçlerinin Türkiye'de ulaştığı düzeyle, Türkiye'nin toplumsal yapısının özellikleriyle açık bir çelişki içindedir. Üretim güçlerinin ülkemizde varmış bulunduğu düzey elbette çok ileri bir kitle iktidarını oluşturacak noktada değildir. Ama böylesine bir siyasal iktidarla bağdaşacak, onu yaratacak gerilikte de asla değildir. Dengesiz bir büyümenin aşırı biçimde böldüğü kentlerle kırsal alanlar arasındaki uyumsuzluk, kentlerin, sanayileşmenin, çağdaş sınıfsal güçlerin değil, kırsal yörelerin, sanayi öncesi güçlerinin iktidarını oluşturmuştur Türkiye'de. Ülkenin hızla gelişen toplumsal güçlerince kabullenilmeyen, bilâkis, açıkça yadsınan bir hükümet iktidara gelebilmiştir.

Bu çelişkinin çerçevesinde, gerileyen toplum katlarına ve sanayi öncesi unsurlarına dayalı mevcut iktidar anlayışının içinde bocalayacağı sorunlar hem çoktur, hem de giderek artacaktır. Toplumsal ve sınıfsal değişimin gerçeklerini yansıtmayan, değişimin zorunlu kıldığı uzlaşmaları içermeyen siyasal üstyapıların soluğu kıttır.

Türkiye'nin sağlıklı bünyesinden doğmuş hareketler, ayaklarını toplumsal gerçeklere basmış girişimler, âdeta ibreti gibi duran bu faşizme açık iktidar anlayışını çok kısa bir sürede altedebilir. Mesele, içinde bulunulan koşulların elverişsizliği ya da ağırlığı değildir. Mesele, bu sorunlarla başedecek ve onları aşacak yöntemlerin akılcılıkla ve bilinçle oluşturulup pratiğe aktarılmasıdır.

İsmail Cem

Kiprianu Kıbrıs Cumhurbaşkanı ilan edildi

LEFKOŞE - (A.A.)- Kıbrıs'ın Rum bölgesinde Başpiskopos Makarios'tan boşalan Rum toplumu liderliğine Spiros Kiprianu getirilmiştir.

10 Eylül için kararlaştırılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin adaylık koyma süresi dün Türkiye saatiyle I3.30'da sona ermiş, Kiprianu'dan başka kimse aday olmamıştır.

Rum yönetiminin seçim kurulu, Kiprianu'yu dün Türkiye saatiyle 20.00'de, resmen, Kıbrıs Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı ilân etmiştir.

Kiprianu, altı ay süreyle bu görevde kalacak, Anayasanın öngördüğü Cumhurbaşkanı esas seçimi ise, önümüzdeki yılın Şubat ayında yapılacak.

Kolera testi yapacak malzeme yok

Rüşvet alan Burdur Belediye Başkanı Yüksek Disiplin Kuruluna veriliyor

DISK üyesi 15 sendika CHP' nin yerel seçimlerde adaylarını halka danışarak göstermesini istedi

Ecevit hasta olunca. CHP Genel Yönetim Kurulu Belediye Başkanları konusunu görüşemedi

ANKARA (İSTA)- DİSK'e bağlı 15 sendika yöneticisi CHP'nin belediye seçimlerinde , seçilecek adayların saptanmasında halka danışmasını istedi. Bu arada , CHP Genel Yönetim Kurulu dün toplandı, ancak Genel Başkan Bülent Ecevit, rahatsızlığı nedeniyle toplantıya katılamadığı için belediye seçimlerinin stratejisi saptanamadı.

I5 SENDİKANIN ORTAK AÇIKLAMASI

Ankara'da toplanan DİSK'e bağlı 15 sendikanın yöneticisi yaptıkları ortak açıklamada 5 Haziran seçimlerinde , CHP'nin iktidar olamamasında en büyük etkenlerden birinin Genel Merkezden aday saptama politikasının olduğu belirtildi. Açıklamada ayrıca halka rağmen, halkın yöneticisini saptamanın günümüz koşullarında demokratik bir yol olmadığı da ifade edildi.

Genel Başkan Bülent Ecevit'in katılamadığı CHP Genel Yönetim Kurulu toplantısında rüşvet iddiasıyla tutuklanan Burdur Belediye Başkanının da kesin ihraç talebiyle Yüksek Disiplin Kuruluna sevki kararlaştırıldı.

● Haberi orta sayfada

Alaşehir'de üzüm taban fiyatlarına protesto yürüyüşünden bir görüntü...

ALAŞEHİR' DE ÜZÜM ÜRETİCİLERİ TABAN FİYATLARINI PROTESTO ETTİ

Eskişehir' de de çiftçiler pancar taban fiyatlarını az bularak direnişe geçti

MANİSA-(İSTA) Manisa'ya bağlı Alaşehir'de üzüm taban fiyatlarının düşük olmasını protesto amacıyla bir yürüyüş yapılmıştır. Yürüyüşe, üzüm üreticilerinin, çevre halkının ve İlerici Gençler Derneği üyelerinin katıldığı ve çeşitli sloganlarla sürdüğü bildirilmiştir.

Öteyandan Eskişehir Alpu Yöresinde çiftçiler, pancar taban fiyatlarını düşük bulduklarını bildirerek, direnişe geçmişlerdir. Çiftçiler, pancarları sökmeyeceklerini ve şeker fabrikalarının pancarları toplamaya kalkışması halinde buna engel olacaklarını bildirmişlerdir.

AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER İÇİNDE TÜRKİYE DÖVİZ AÇIĞI BAKIMINDAN İSPANYA' DAN SONRA İKİNCİ

ANKARA-(ANKA)- Uluslararası Para Fonuna göre, Türkiye döviz açığında İspanya'dan sonra ikinci sırayı almaktadır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yapılan tahminlere göre ise bu yılın sonunda 2,4 milyar dolar açık verecektir.

● Haberi orta sayfada

YAZDIKÇA

Adil ÖZKOL

Buhrana perde arayanlar

İşbirlikçi güdük kapitalizmin ekonomik açmazları artıyor ve yeni boyutlara gidiyor. Tekellerin mevcut fonlarının arttırılması yeni fonlar yaratılması yolundaki istemlerine koşut olarak ekonomik önlemler alınıyor. Sermaye sınıflarının siyasal alandaki temsilcisi MC, bir yandan dayandığı sömürücü sınıflara yeni hizmetler götürmeye çabalarken, öte yandan yaklaşan yerel seçimleri gözeterek çok yönlü bir tutum takınmaya çalışıyor. Sermayenin istediği önlemlerden çok ivedi olanlar zorunlu olarak hemen yürürlüğe konuluyor. Ertelenme olanağı taşıyanlar seçimlerden sonraya bırakılacak. Seçimlerden önce alınan önlemleri halktan gizlemeleri hiç olmazsa kılıflamaları, bu da yetmezse dikkatleri başka yönlere, başka konulara çekmeleri gerekiyor siyasal çıkarları açısından...

Çünkü ekonomik önlemlerin temel niteliği halkın kemerlerini sıkmaya, çalışarak ve yaratarak yaşayanların emeklerinin yeni bir kısmını daha sömürmeye dayanıyor. O halde gözler önündeki bu gerçeği mümkün olduğu kadar örtmek, bu mümkün olamadığı ölçüde de gözleri başka yerlere çevirmeye zorlamak oyunu oynanacak.

Hava yaratılıyor

Asıl suçluların barışçı bir havaya bürünmeye uğraşması ve «biz katiyen bir şey yapmıyoruz. Anarşiyi ve şiddet eylemlerini solcular yapıyor» havasının yaratılmaya çalışılması bu oyununu bir parçası. Gerçi bütün yapay barışçı görünme çabalarına karşın yer yer yine maske düşüp asıl yüz ortaya çıkıyor. Örneğin ODTÜ'de komando çeteleri açıktan açığa öğretim üyelerini toplantılarını basıyorlar ama çaba müthiş. Sadece «yapmıyoruz» da değil. «Bundan evvel de bir şey yapmadık. Türkiye'de anarşiyi ve şiddeti sol başlatmıştı. Biz yer yer buna reaksiyon olarak savunma yaptık.» demeye kadar iş vardırılıyor. Hele sağcı komandoların hükümetin bir kanadından destek gördüğü olgusu katiyyen kabul edilmiyor.

Demagoji kamuoyunda artık geçerlik taşımıyor

Bütün ısrarlı çabalara rağmen bu demogoji artık kamuoyunda geçerlilik taşımıyor. Çünkü zamanın akışıyla ve özellikle solun pek büyük kesiminin bilinçli ve sorumlu davranışıyla gerçek durum çoktan aydınlandı. Demogoji yapmayan demogojiye teşne olmayan veya çok unutkan olmayan herkes, iyi biliyor ki Türkiye'de şiddet eylemleri 1964'lerde ve sonrasında TİP toplantılarının sağcı çetelerce basılmasıyla, dergi satan ilerici gençlere aynı çetelerin saldırmasıyla başladı. Sağ terör «kanlı pazar» da İstanbul sokaklarına damgasını vurdu. Bu günlerde komando kampları hanl hanl eğitim yapıyordu. Demirel «gerekirse 200 bin kişiyi silahlandırırım» diyeli ise iki yıl kadar olmuştu. İlerici gençlik kesimindeki bazı gruplar da biraz sınıfsal kökenlerinin etkisiyle ve daha çoğu da bu amansız sağ saldırılara tepki olarak silahlı hareketlere giriştiler. Yolları hatalıydı, çıkmazdı. TİP ve Ecevit hareketi başta olmak üzere solun büyük bir kesimi bu hatayı açıkça ve sürekli olarak söylediler. Bölünmeyi ve sert mücadeleleri göze alarak kesin tutum takındılar. TİP'in o günlerdeki Merkez Yönetim Kurulu bildirileri «Türkiye'nin toplumsal koşullarından ve emekçi sınıflardan kopuk olan bu tür eylemlerin sosyalizme hiç bir yarar sağlamayacağı, aksine zarar vereceği» uyarılarıyla doludur. Böylece öz niyetleri ne olursa olsun, bu tür eylemlerin yürütücüleri objektif olarak soldan tecrit oldular. Fakat sağ güçlerin istediği hava çoktan yaratılmıştı. Başka bir yönden kışkırtıcı ajanların ise karışmasıyla 1971 günlerine gelindi...

Sol adı altında yapılan eylemler

Solun «sol adı altında» yapılan eylemlere karşı tutumu 12 Mart'ın öncesinde de şimdi de böyledir. Saldırı dönemini 1964'lerde başlattıktan sonra ince oyunlar yapıp oyuna gelenlerden yararlanıp tertiplerini yeni boyutlara götüren sağ çevrelerin solun bu kesin tutumunu kamuoyunun gözünden uzak tutması mümkün olamaz.

Mümkün olamayacak bir başka şey de, sağcı komandoların hükümetin bir kanadından destek oldığını kabullenmemeleri. Kabullenmeseler bile bunun inandırıcı olmaması. Kendi kendilerini ve koalisyon ortaklarını bile inandıramaması. Daha geçtiğimiz Mart ayında AP Genel Başkan Yardımcısı İsmail Hakkı Yıldırım Yankı dergisine verdiği demeçte sokaklarda vuruşanlardan sağcı olanların hükümetin bir kanadından destek aldıklarını belirtiyor ve «bunlar hükümet olanaklarından güçlendikleri için seçimlerde olay çıkarmazlar» diyordu. Bir AP yetkilisi koalisyon ortağı hakkında daha açık olarak nasıl konuşabilir?

Açıkça görülüyor ki, sömürü mekanizmasındaki buhrana perde arayanların, terörü solun hanesine yazmaları kolay değil. Bu nedenledir ki provokasyonlarını daha da arttırmaları yeni provokasyon alanları aramaları beklenebilir.

Yaygın bir devrimci muhalefet

Yaygın bir devrimci muhalefet oluşturmak ve demokrasiyi korumak çabasındaki ilerici güçler bunu da dikkate almak durumundadırlar. Doğaldır ki bu dikkate alış gerilemenin değil aksine yeni ileri adımlar atmanın koşutu olmalıdır.

Bu arada yer yer iyi niyetle de olsa, umutsuzlukla, sabırsızlıkla yanlış yolları tutup soldan en çok koptukları anda sol adını kullanıp sola zarar veren ve yanlışlarını artarak sürdüren bazı gençlik gruplarına karşı da tavır almak gereği var.

Tavır, bir yandan bu yolların yanlışlığını kesinlikle ortaya koyarken diğer yandan da bu yoldakilerden gerçek bir solcu mücadeleye dönecekler olduğunu düşünerek bunları etkilemeye, kazanmaya çalışmak olmalı...

YORUM

Engin İDİL

İşçi sınıfı barış için savaşıyor

"Savaş" ve "Barış" konusu, ne çok saptırılmıştır burjuva düşüncesinde.

Tekelci burjuvazinin en emperyalist, en gerici kesimlerinin özlemi olan faşizm savaşı yüceltir, savaşa tapar. İncelmiş, liberal burjuva düşüncesi, burjuva barışseverliği ise, savaşı ve barışı sınıf özünden soyutlar.

Yapay, soyut bir barış anlayışı getirir. Birey açısından karşı çıkar savaşa. Güvercinler uçurur, şiirler düzer barışa ve sonra en haksız savaşlarda kardırır evlatlarını.

İşçi sınıfının bilimi ise, savaş ve barış olgularını, bütün çarpıtmalardan, bütün aldatmacalardan, bütün demagojilerden sıyırarak, sınıfsal özüne oturtarak ele alır.

Çağlar boyunca, kim, hangi sınıf: İşçi sınıfından, emekçi sınıflardan daha fazla savaş mış, daha fazla kan dökmüştür savaş meydanlarında? Çağlar boyunca kim, hangi sınıf, işçi sınıfından, emekçilerden daha fazla acı çekmiştir savaşlarda? Ve yine çağlar boyunca kim işçi sınıfından, emekçilerden daha haklı bir savaşa atılmıştır?

Barış, insanlığın, taa uzak geçmişten beri, en büyük özlemi, en yüce tutkusu: Savaş, insanlığın görüp tandığı en büyük kötülük, en acı olay. Ama, baskı ve sömürünün varlığını sürdürdüğü bir dünyada, barışa savaşsız ulaşılamıyor.

Sömürü düzeninin, tüm dünyada sona erdiğinin gerçek habercisi, gerçek somutlanması, savaşın ortadan kalkması, barışın sürekli ve kalıcı olmasıdır. İşte bu yüzden, sömürüye karşı savaşan işçi sınıfı, özünde barış için savaşıyor demektir ve işte bu yüzden barış işçi sınıfının en temel ilkesi, en başta gelen amacıdır.

Savaş ve barış sorununun, sınıf özünden burjuvazi tarafından bilinçli olarak soyutlanması, kitlelerin bilincinin savaş konusunda saptırılması, eski bir sermaye yöntemi. Emperyalist güçlerin dünya halklarını sömürmek için dünyayı paylaşma savaşları olan Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında, on milyonlarca insan, tekellerin kar paylaşımı uğruna öldüler. Bu on milyonlar işçilerdi, emekçilerdi, halktı. Ve bu on milyonlar, cephelere, "vatan", "millet" nutukları ile, savaşın faziletlerine inandırılarak, kimisi kof hayallerle, kimisi vatan müdafaası yutturmacalarıyla sürüldüler. Bu savaşlarda, saldıranlarda saldırıya uğrayanlar da, emperyalist güçler olarak haksız bir savaş içindeydiler. Çünkü saldırıya uğrayanların saldırıya uğrama nedenleri saldırganların saldırı nedenleriyle aynıydı: Emperyalist tekellerin dünyayı bölüşme amaçları, sömürü amaçları...

İşçi sınıfının bilimi, en büyük ustalarının ağzından, Birinci Dünya Savaşının emperyalist bir paylaşım savaşı olduğunu, bir avuç sömürücü azınlığın kozlarını paylaşma savaşı olduğunu, ortaya koydu. Ve soyut bir barışseverliğe karşı çıkarken, emperyalist bir savaşın saldırılan açısından bile asla "haklı" bir savaş olmayacağını sergiledi.

Dünya barış gününde savaşın ve barışın sınıfsal özü üzerinde uzun uzun durmak zorunludur.

Aldatmacalara, sahte barış çağrılarına, burjuva barış yutturmacaları ve küçük burjuva barış hayalciliklerine, yani barış konusunda, sorunu sınıf özünden soyutlayan ve saptıran yanılgılara kapılmadan, savaşı ve barışı iyi kavramak, nerede sonuna kadar barışçı, nerede ise en yiğit savaşçı olacağımızı doğru ayırt etmek için zorunludur.

Barış, kalıcı ve sürekli dünya barışı ne çare ki, savaşsız gerçekleşemiyor. Ve çağımızda, emperyalist güçlere karşı verilen ulusal kurtuluş savaşları, sömürüye karşı verilen savaşlar dışında haklı hiçbir savaş yoktur. İşte bu haklı savaşlarla kurulacaktır barış.

İşçi sınıfı, emekçi halklar, günümüzde, dünyanın dört bir yanında, emperyalizme karşı, sömürüye karşı, baskısızlık, demokrasi barış, toplumsal ilerleme için en haklı savaşlarda savaşıyorlar.

Ve dünya barış gününde, hep bir likte, "Barış, uğrunda savaştığımız en yüce amaçtır" diyoruz.

Dokuma sanayiinin sorunları ve Teksif Grevinin düşündürdükleri

Dr. Bülent Köksal

Dünyanın her köşesinde, dokuma zanaatı, köy ekonomisinin ilk dikkate değer ve en yaygın sınai faaliyeti olagelmiştir. Modern çağa geçişi simgeleyen sanayi devrimi de, İngiltere'de, dokuma sanayiinin hızlı gelişmesiyle gerçekleşmiştir. Sanayileşme sürecine giren her ülke dokuma sanayii aşamasını yaşamaktadır. Türkiye'de Batı'nın kalkınma modeline uygun bir stratejiyle dokuma sanayiine öncelik vermiştir. Türk dokuma sanayii son on yıl içinde olağanüstü bir gelişme göstermiştir.

Fakat gelişmesiyle beraber Türk dokuma sanayiinin sorunları da ağırlaşmaktadır. Bunaltıcı rekabet koşulları altında çalışmakta, kârlılık oranı düşmektedir.

Dokuma sanayiinin sorunları pazar ve maliyet yapısıyla ilgilidir. Pazar ve maliyet güçlükleri finansman sıkıntısı doğurmaktadır.

Pazar sorunu

Türkiye için gelişmekte olan ülkelerde büyük ve güvenilir pazarlar bulmak olası değildir. Çünkü gelişmekte olan ülkeler dokuma sanayiine öncelik vermektedirler. Türkiye, ürününü gelişmiş ülkelere satmak zorundadır. Nitekim Türkiye'deki yatırımlar AET pazarına yöneliktir. Örneğin, iplik üretiminde iç talep büyük ölçüde aşılmıştır. Yıllık iplik üretim kapasitesi 450 bin tondur. İç piyasa talebi 275 bin tondan ibarettir. Demek ki 175 bin ton ihracat yapmak gerekir. Dışarıya yapılan ihracat, tamamı AET'ye olmak üzere 75 bin tondur. O nedenle iplik sanayiinde 100 bin tonluk, yüzde 25 oranında atıl kapasite vardır. Benzer koşullar dokuma sanayiinin diğer kesimleri için de geçerlidir.

Üstelik Türkiye'nin AET'ye olan ihracatı doğal seyrini izlememektedir. AET ülkeleri XX. yüzyılın başlarından beri doğal kaynaklarını bu alandan çekmek girişimindedirler. Ancak işsizlik sorununu bir türlü çözemediklerinden dolayı, dokuma sanayilerini dış rekabete açamamaktadırlar. Özellikle 1973 petrol krizinin işsizliği arttırması üzerine, AET koruyucu dış ticaret rejimine dönmüştür. Bu cümleden olmak üzere, Türkiye'nin AET'ye olan ihracatına miktar kısıtlamaları getirilmiştir.

Türkiye'nin iç pazarında da sıhhatsız bir gelişme vardır. Enflasyon ve diğer nedenlerle gelir kutuplaşması arttıkça geniş halk yığınlarının ucuz mallara olan talebinde gelişme olamamaktadır. Lüks dokuma talebi artmaktadır. Özel sektör de daha kârlı bulduğu lüks malların üretimine yönelmektedir. Böylece bir yandan iç piyasa göreceli olarak daralırken diğer yandan kaynak israf edilmektedir.

Hammadde sorunu

Pazar darlığı sanayinin yurt içindeki ilişkilerini etkilemektedir. Bu etki hammadde konusunda açık biçimde görülmektedir. Hammadde piyasası devletin destekleme politikasına bağlıdır. Devlet şimdiye kadar Tarım Satış Kooperatifleri (TSK) aracılığıyla taban fiyatlarını dünya fiyatları düzeyinde, ya da üstünde saptıyordu. Böylece doğan zararları hazineden karşılayarak büyük toprak sahiplerini koruyordu. Sonra TSK satın aldığı ürünü zararına sanayicilere aktarıyordu. Fakat gene de sanayicilerin hammadde maliyetleri dünya fiyatlarını geçebilmekteydi. Devlet bu farkı ihracatta vergi iadeleri yoluyla gideriyordu. Zarar gene hazineye yansıyordu. Ancak GATT ve AET Türkiye'deki bu çapraşık politikaya kesinlikle karşı çıktılar. Kendi sanayilerine karşı haksız rekabet yapıldığını bildirdiler. Bu direnç karşısında devlet vergi iadelerinden vazgeçmek zorunda kaldı. Taban fiyatlarını düşürme yolunu seçti. Fakat taban fiyatlarını düşürürken tarımda verimliliği arttırmak zorunludur. O nedenle tarım sektöründe verimlilik konusu tekrar politik gündeme getirildi.

Sermaye kıtlığı

Dokuma sanayiinin maliyetlerini etkileyen bir diğer hususta döner sermaye edinmekteki zorluklardır. Türkiye'de sermaye zaten kıt bir üretim faktörüdür. Mevcut sermaye varlığı da spekülatif faaliyetlere kaymaktadır. O nedenle sanayi kredilerinin maliyeti % 25'in altına düşürülememektedir. Halbuki AET ülkelerinde sözkonusu maliyet % 8 civarındadır.

Tüm bunlara altyapı yetersizliklerinden doğan israfları da eklemelidir. Altyapı yetersizliklerinin en çok göze çarpanı elektrik kısıntılarıdır. Esasen Türkiye'de elektrik sorunu hiç bir zaman çözülememiştir, uzun zaman da çözülemeyecektir.

İşgücü sorunu

Bu görünüm karşısında işgücü piyasasındaki koşullar sanayiciler için özellikle önem kazanmaktadır. İşgücü piyasasında belirleyici rol oynayan sanayiler petrol ve petrol türevleri gibi, yapıları dinamik, tekelleşme dereceleri yüksek, kâr oranları fazla ve uluslararası tekelci firmalarla sıkı bağları olan sanayilerdir. Bu sanayilerin maliyet yapıları içinde işçi ücretlerinin oranı % 5 civarındadır. O nedenle sendikalara karşı hareket olanakları nisbeten fazladır.

Dokuma sanayiindeyse durum farklıdır. Burada işçi ücretleri maliyetlerin % 40 'ını % 50'ni oluşturur. Kârlar da düşük olduğu için, sanayisi, ücret artışlarını fiyatlara olduğu gibi ve hemen yansıtmaktadır. O nedenle dokumacılar, sanayicilerin, devlet gücünü de kullanarak tüm Türkiye için ortak bir ücret politikası saptamalarını istemektedirler.

Ücret artışları fiyatlara aynen yansıtıldığından dokuma sanayiinde ücret sorunu pazar sorunuyla yakından ilgilidir. Türkiye'de ücretler Batı'da olduğundan daha düşüktür. Ancak işgücünün verimi de Batı'dakinin üçte biri kadardır. Öte yandan Doğu ülkelerinde işgücünün verimliliği Türkiye'deki düzeye ulaşmıştır. Fakat ücretler örneğin Hindistan'da, Türkiye'de olduğunun altıda biri kadardır. Onun için Doğu ülkeleri dünya pazarlarına Türkiye'nin % 30 daha ucuzuna dokuma sürebilmektedirler. Böyle olunca Türkiye rekabet koşullarının aleyhe dönmesini önlemek için işgücü verimliliğini Batı ülkeleri düzeyine çıkarmak zorundadır.

İşgücü verimliliğini yükseltmenin koşulları

İşgücü verimliliğini yükseltmenin iki tali ve bir esasi koşulu vardır. Tali koşullar, i) İş disiplininin sağlanması ve iş zamanı kayıplarının önlenmesi, ii) İş eğitimi ve iş yönetiminde etkinliktir. Esasi koşulsa işgücü başına makine donanımının arttırılmasıdır. İşgücü verimliliğini yükseltemediği sürece sanayici, ücretleri düşürme çabalarını arttırır.

İşgücü başına makine donanımının arttırılması dikey tekelleşme yoluyla sağlanmaktadır. İçinde bulunulan kriz, iflas ve işten çekilmeleri hızlandırarak tekelleşme sürecini çabuklaştırmaktadır.

Tali koşulları gerçekleştirmek için işçiyi mevcut düzene bağlayıcı, düzenle ideolojik bütünleşmesini sağlayıcı önlemler almak gerekir. Bu önlemler sanayiciler tarafından «işçinin yönetime katılması» adı altında sunulmaktadır. Sümerbank ise «özyönetim» adını kullanarak CHP'nin özyönetim ilkesinin nasıl saptırılabileceğinin örneğini vermektedir.

Sümerbank kendi «özyönetim» anlayışını birkaç işyerinde sendikalara kabul ettirmiş ve kendi açısından başarıyla uygulamaktadır. Sözleşmelere iki tip kural koydurmaktadır. i) İşçinin kâra ortaklığını kabul ettirerek işçilere ortak sorumluluk duygusu aşılamaktadır, ii) Verime göre ücret farklılaştırmasına giderek işçiler arasında rekabet yaratmaktadır. Bu önlemlerin alındığı Beykoz Deri ve Kundura Fab.'da üretim hacmi % 46 oranında artmış, Bolu müessesesinde dönem sonu kârı % 41 fazla gerçekleşmiştir.

Şu anda TEKSİF ile Sümerbank arasındaki en önemli anlaşmazlık noktalarından birisi buradadır. Ancak TEKSİF'in fazla pazarlık gücü yoktur. Özel sektörle yaptığı sözleşmeleri başarısızdır. Çünkü dokuma sanayiinin pazar güçlüklerinden doğan bir stoku vardır. Elektrik kısıntısı atıl kapasiteyi arttırdığı gibi çalışılmayan üç buçuk saatin işçi giderlerini de maliyetlere eklemek gerekir. Bu nedenle dokuma sanayiindeki grevler devre sonu blançolarına olumlu olarak yansımaktadır.

Bu durum karşısında TEKSİF seçim öncesi ve seçim sonrası hükümetlerini araya koyarak Sümerbank'a karşı politik baskı yapmak istemektedir. Sorunun çözümü Türk-İş ile MC arasında pazarlığa kalmıştır.

TEKSİF'in dokuma sanayiinde karşılaştığı güçlük ve MC hükümetinin insafına sığınması 1978 yılı sendikal faaliyetlerine ışık tutacak niteliktedir. Önümüzdeki yıl Türk ekonomisinin büyüme hızı düşecek, dolayısıyla sendikalı ve sigortalı işçiler arasında işsizlik artacaktır. Öte yandan sanayi sektörü yapısal değişikliklere uğramaktadır. Sendikal savaşım sözkonusu yapısal değişikliklerin doğrultusuna düştüğü ölçüde başarı olasılığı düşecektir. O nedenle işçilerin birliği, sınıf bilinci ve ittifakları sendikal savaşımlarda daha fazla önem kazanmaktadır.

Politika'nın "grevdeki maden işçileri ile dayanışma" kampanyası

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barbaros Bulvarı–Şubesinde 920036–8 ve Türkiye İş Bankasının Barbaros Bulvarı Şubesinde TAS–G/110 numaralı nesapıara yatırınız

Genel Toplam 3.790.942.68 TL.

Banka makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte katılanların adlarını bir liste

Dünkü Toplam 3.789.707.68 TL.

Yusuf Cansız	50.-TL	Namık Cansız	30.-TL
Abdullah Cansız	10.-TL	Hüseyin Genç	50.-TL
Yakup Cansız	50.-TL	Ahmet Falcı	20.-TL
Nazif Cansız	50.-TL	Ahmet Gültekin	20.-TL
Mustafa Balçı	10.-TL	Seyfullah Akyıldız	20.-TL
Yılmaz Çilingir	50.-TL	Behram Usta	50.-TL
Cemal Cansız	10.-TL	Ahmet Falcı	25.-TL
Hüseyin Yavuz	25.-TL	Ahmet Başol	10.-TL
Mustafa Güveli	25.-TL	İsmail Atalay	25.-TL
Şerafettin Alkan	50.-TL		
Fahrettin Yılmaz	10.-TL	Ahmet Balcı	20.-TL
Mehmet Çıkrık	50.-TL	Yakup Cansız	20.-TL
Hüseyin Falcı	10.-TL	İsmi Saklı	50.-TL
Bekram Bekşen	20.-TL	Fahri Tüzenli	25.-TL
Ahmet Özçelik	20.-TL	Nurol Tak	50.-TL
Emin Güveli	20.-TL	Halit Cansız	25.-TL
İbramm çıkrık	25.-TL	Ali Alkan	50.-TL
Yakup Balcı	15.-TL	Öner Gültekin	25.-TL
Ahmet Yazıcı	10.-TL	Burhan Şenocak	30.-TL
Ali Falcı	10.-TL	Niyazi Yüce	30.-TL
Niyazi Güveli	10.-TL	Ahmet Yüce	10.-TL
Fevzi Genç	20.-TL	Yusuf Yazıcı	10.-TL
Zeki Yavuz	20.-TL	İbrahim Falcı	20.-TL
Orhan Çamlıca	30.-TL	Yakup Tak	20.-TL

Bugünkü Toplam 1.235.00 TL.

DİKKAT

Dayanışma kampanyamıza, yukarda yazılı banka şubelerine para yatırırken karışıklığa meydan vermemek için banka makbuzları üzerine " grevdeki maden işçileriyle dayanışma kampanyası" ibaresinin yazdırılmasını özellikle rica ederiz

GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI OKULİÇİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1-Aşağıda cinsi miktarı, muhammen bedeli ve geçici teminatı yazılı spor malzemeleri 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2-Şartnameler mesai saatleri içerisinde Genel Müdürlüğümüzden 50.-TL. karşılığında teslim edilecektir.

3-Eksiltme 3 Ekim 1977 günü saat 14.00 de Genel Müdürlüğümüz 209 nolu odada yapılacaktır.

4-İsteklilerin kanuna uygun şekilde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz karşılığı Genel Müdürlüğümüze vermeleri gerekmektedir. Postadaki vaki geçikmeler ve telgrafla müracaaatlar kabul edilmez.

5-Satın alınacak bu malzemeler toptan veya ayrı ayrı ihale edilebilir.

İlan olunur.

MALZEMENİN CİNSİ:	MİKTARI:	MUHAMMEN BEDELİ:	GEÇİCİ TEMİNATI (TL)
Cimnastik Kasası	500 adet	1.000.000.-	43.750.-
Mini Cimnastik kasası	500 "	500.000.-	23.750.-
Yüksek Atl. Sehpası	200 çift	150.000.-	8.750.-
Voleybol Dikmesi	500 "	450.000.-	21.750.-
Mini Vo. "	1000 "	400.000.-	19.750.-
Voleybol Filesi	1000 adet	300.000.-	15.750.-
" Topu	1600 "	280.000.-	14.950.-
Masa Tenisi Masası	1500 "	6.000.000.-	193.750.-
Gülle 4 kg	400 "	30.000.-	2.250.-
" 6.250 kg.	400 "	34.000.-	2.550.-
Disk I kg.	7000 adet	87.500.-	5.625.-
Gülle 2,5 kg.	500 "	25.000.-	1.875.-
Engel	1000 "	400.000.-	19.750.-
Sırıkla Yük. Atl. Minderi	30 takım	1.350.000.-	54.250.-
		11.006.500.-	428.500.-

Basın-24III-2166

TRT 11. BÖLGE VERİCİLER MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Malzemenin Cinsi	*Miktarı*	
Civa buharlı armatör (PRK-I 250 Watt)...	*9*	*Adet*
" " " (SI 125 W 220 V)	*18*	*"*
" " " Borusu(S-1 lipi)	*18*	*"*
" " " Balastı (125 W-220 V)	*20*	*"*
" " Lamba Balastı (250 W-220 V)	*10*	*"*
" " " (125 W-220 V)	*18*	*"*
" " " (250 W-220 V)	*10*	*"*
Kondasatör (Kompansasyon için 10 Mf.220 V)	*30*	*"*
Antigron buz	*5*	*"*
Antigron Kroşe (NO.1 bakalit)	*500*	*"*
Gergi teli (10 mm çoklu)	*30*	*metre*
Gergi Civatası	*2*	*Adet*
Direk tipi sigorta (6 A komple)	*27*	*"*
İzole bant (10 metrelik)	*20*	*"*
Tel Lehim (Makara)	*2*	*"*
Kılemens (Porselen)	*28*	*"*

Müdürlüğümüz ihtiyacı olan 16 kalem iyi kalite malzeme kapalı zarf usulü ile satınalınacaktır.

Teklif mektuplarının en geç 20 Eylül 1977 günü saat 17.00'e kadar TRT II. Bölge Vericiler Müdürlüğü Çamlıca TV İstasyonu Camlıca-İstanbul adresinde bulunacak şekilde gönderilmesi gerekmektedir.

Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

(Basın: 24073)- 2180.

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen Kemal TÜRKLER

Yayın Yönetmeni: Aydın ENGİN
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: ISTA (Süleyman COŞKUN)

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
ANKARA BASKISI: EMAŞ Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.

Sayı: 1519 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi
3. Sayfa 110 TL
İlan Sayfası 100 TL
İstanbul Baskısı 70 TL
Kitap Hanları 50 TL

Pakistan Ulusal İttifakı seçimlere önem vermediğini ortaya koydu

Butto' nun yeniden yargılanması istendi

Aşgar Han, seçimler ertelense de eski başbakanın mutlaka "teşhir edilmesi" gerektiğini ileri sürdü

LAHOR-(İSTA) - Pakistan'daki 18 Ekim seçimleri yaklaşırken, muhalefet tarafından getirilen Butto'nun yargılanması istekleri de yoğunluk kazanmıştır. Dün yeni bir açıklama yapan Ulusal İttifak Liderlerinden Aşgar Han, seçimlerin ertelenmesine yolaçsa da, Butto'nun yargılanması ve "teşhir edilmesi"ni istemiştir.

7 Martdan bu yana seçimlerin yenilenmesini isteyen muhalefet kanadının bu talebi kamuoyunda şaşkınlık yaratmıştır. Seçim için kargaşa çıkarttıklarını belirten İttifak'ın seçimi artık umursamaz görünmeleri ', bazı gözlemciler tarafından hayretle karşılanmıştır.

Bu arada, aralarında dört emekli yüksek mahkeme yargıcının da bulunduğu çok sayıda avukat ve hakimin Pakistan Ulusal İttifakı'na girdikleri ve Butto'nun yargılanmasını talep ettikleri öğrenilmiştir.

Owen ve Young, Tanzania'nın Başkenti Daresselam'da, Nyerere ile.

Rodezya'da "genel seçimler" yapıldı

İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen ile ABD Birleşmiş Milletler Temsilcisi Andrew Young, Afrika'daki başarısız girişimlerini sürdürüyorlar. Son olarak Daresselam'da Tanzania Devlet Başkanı Nyerere ile bir görüşme yapan temsilciler, bundan sonra Rodezya Başbakanı Ian Smith'le görüşeceklerdir. Bu arada Ian Smith, herkesi çok kızdıran "Küçük, beyaz" bir seçim yapmış bulunmaktadır. Rodezya'da yapılan bu seçimlerde 6 milyonluk siyah nüfus içinde oy kullanma hakkı olan 15.000 kişi arasında bile katılma oranı oldukça düşüktür. Seçimleri her zamanki gibi Smith'in Cephe Partisi'nin kazanacağı bilinmektedir.

Brezilya' da reformlar 1979' da yapılacakmış

RİO DE JANERİO (ANKA-DPA)

Brezilya'da iş başında bulunan askeri yönetim, ülkede bazı demokratik hakların tanınmasını öngören siyasi reformların 1979 yılında Başkan Gelsel'in görevden ayrılmasına kadar gerçekleştirileceğini açıklamıştır.

1960'ların ortalarından bu yana askeri yönetim altında bulunan Brezilya'da siyasi hakların tanınması için mevcut siyasi partiler askeri yönetime başkı yapmaktadırlar.

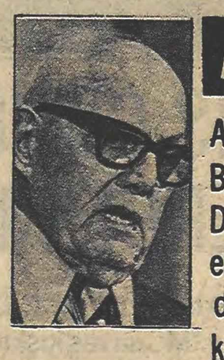
Yapılan açıklamada hazırlanan reformların görev süresi sona erecek olan kongre tarafından gelecek Kasım ayında ele alınacağı belirtilmiştir.

İngiltere de hava trafiği kontrolörleri grevi uzatabileceklerini söyledi

LONDRA-(AA) - Uçaklarla radyo ve radar temasını keserek İngiliz hava alanlarından yapılan uçuşların büyük ölçüde aksamasına yolaçan hava trafik kontrolörleri uyuşmazlığı uzatma tehdidinde bulunmuşlardır. Hava trafik kontrolörleri bağlı oldukları sendikayı, hava alanı ve trafik kontrol merkezlerindeki 250 radyo ve radar operatörüne de işi durdurma emri vermeye zorlayacaklarını söylemişlerdir

Fransa' da fiyat artışlarının önüne geçilemiyor

PARİS - (ANKA) - Fransa'da fiyat artışlarının beklenen düzeyleri aştığı bildirilmiştir. Maliye Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, ülkede Temmuz ayında gözlenen fiyat artış oranı yüzde 0,9 olmuştur. Fransa'da Haziran ayında gerçekleşen fiyat artış oranı ise yüzde 0,8 olmuştu. Maliye Bakanlığının yaptığı açıklamalara göre, bütün 1977 yılı için fiyat artış oranının yüzde 9 olması beklenmektedir. Temmuz ayında gerçekleşen yüzde 0,9 oranındaki fiyat artışlarında mamul madde fiyatlarındaki artışlar önemli bir yer tutmaktadır. Gıda maddeleri fiyatlarında da dikkate değer bir yükselme olmamış, buna karşılık hizmetler yüzde 1,1 oranında artış göstermiştir.

AFL-CIO Başkanı da Carter'ı eleştirdi

Amerika Birleşik Devletlerinin ekonomik durumu kötüye gidiyor

WASHİNGTON - (İSTA) - ABD'nin en büyük işçi sendikası AFL-CİO Başkanı George Meany, Başkan Carter'ı sert bir dille eleştirmiş ve işsizlik sorununu ön plana almamasını kınamıştır. Genellikle gangster sendika olarak bilinen ve Amerika'daki işçi sınıfı hareketini saptırmak için yoğun çaba sarfeden AFL-CİO Başkanının bu biçimde bir açıklama yapması, tabandaki işçilerin hoşnutsuzluğunun bir ifadesi olarak yorumlanmaktadır.

Öteyandan, ABD ekonomisi açısından gösterge olarak kabul edilen gösterge endeksinin 1974-75'den bu yana en düşük düzeye indiği bildirilmiştir.

Yugoslavya-Çin görüşmeleri devam ediyor

Tito: Gerginliği azaltmaya yönelik yapıcı çaba harcamak gerek

FENG SAVAŞIN KAÇINILMAZ OLDUĞUNU İLERİ SÜRERKEN, TİTO SAVAŞIN ÖNLENEBİLECEĞİNİ SÖYLEDİ

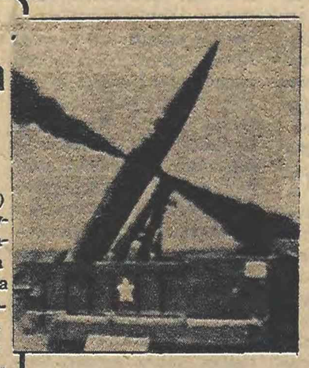
HONG KONG - (THA - UPİ) - Çin Halk Cumhuriyetine ilk kez resmi bir ziyaret yapan Yugoslavya Devlet Başkanı Josip Broz Tito ile Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Kuo-Feng yeni bir dünya savaşının kaçınılmazlığı konusunda görüş birliğine varamamışlardır.

Çin'de büyük bir törenle karşılanan Tito'nun şerefine verilen yemekte konuşan Hua Kuo-Feng'in "süper" güçlerin aralarındaki rekabet nedeniyle ergeç günün birinde dünya savaşı çıkacağına ilişkin sözlerine karşı, Tito, silah yarışı nedeniyle bir savaş ihtimalinin bulunduğunu, ancak insanların savaş lar'ön leyebileceğini ve bağlantısız ülkelerin de bunu gerçekleştirmeye çalıştığını belirtmiştir. 25 yıl Çin tarafından çok sert biçimde eleştirilmiş olan, ancak şu anda Çinli yöneticiler tarafından övülen Tito ayrıca Helsinki Konferansından şu ana kadar somut sonuçlar alınmamasına rağmen, bu konuda gerçekçi ve olumlu gelişmeler olduğunu belirtmiş, "eğer barış, güvenlik ve işbirliğinin gelişmesini istiyorsak, yan yana var olma ülkeleri üzerine işbirliğini geliştirmeye, uluslararası gerginliği azaltmaya yönelik yapıcı çaba harcamaya devam etmekten başka yolumuz yoktur" demiştir.

Uluslararası Silahsızlanma Konferansı sürüyor

CENEVRE-(THA-UPİ) Amerika Birleşik Devletleri, 30 üye devletin katıldığı Uluslararası Silahsızlanma Konferansında "ABD ile Sovetler Birliği'nin kimyasal silahların yasaklanması konusunda önemli adımlar attıklarını" ilerisürmüştür.

ABD'nin silahsızlanma görüşmelerindeki temsilcisi Adrian Fisher ayrıca, aralarında İngiltere'nin de bulunduğu ve nükleer gücü kullanabilecek durumdaki birçok ülkenin de çevreye zararlı olabilecek nitelikteki nükleer denemelerin kısıtlanması konusunda girişimlerde bulunduklarını belirtmiştir.

Begin, FKÖ Cenevre Barış Konferansında temsil edilmelerinde ısrar ederse konferans toplanamaz

TEL AVİV-(THA-UPİ) - Romanya'ya yaptığı resmi bir ziyareti tamamlayarak ülkesine dönen İsrail Başbakanı Menahem Begin yaptığı bir açıklamada, Arapların Filistin Kurtuluş Örgütünün (FKÖ) Cenevre Barış Konferansında temsil edilmelerine ilişkin önerilerinde ısrar etmeleri halinde, Cenevre Barış Konferansının mümkün olamayacağını belirtmiştir.

Begin, Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'ın, FKÖ'nün Arap Birliği delegasyonu için de temsil edilmesi yolundaki önerisine de karşı çıkmıştır Begin, anlaşmaların egemen devlet temsilcileri arasında yapılması gerektiğini savunarak FKÖ'nün hiç bir anlaşmanın altına imza atamayacağını belirtmiştir.

Öteyandan, Amerika Birleşik Devletleri'nin, "aklın almayacağı" bir anlaşma sonunda, İsrail'den gelen ve silah almak için görüşmelerde bulunan 202 kişilik bir heyetin tüm giderleri karşılığı olan 50 milyon 400 bin lirayı (2 milyon 800 bin dolar) ödediği ileri sürülmektedir.

Irkçı rejim nükleer denemelere hazırlanıyor

• Güney Afrika, nükleer gücü, savaşçı amaçlarla kullanacak

DURBAN-(THA)

Güney Afrika'nın elindeki nükleer gücü yalnız barışçı amaçlarla değil" karar alınması durumunda "barış dışı amaçlarla da kullanabileceği açıklanmıştır.

Güney Afrika ırkçı yönetiminin Maliye Bakanı Owen Borwood açıklamasında "üstelik biz bunu yaparken hiç bir yabancı ülkede bize bu konuda buyruk veremez" demiştir.

Güney Afrika'nın nükleer programının barışçı yönde olduğu konusunda, geçtiğimiz hafta Washington ve Londra'ya güvence vermiş olan Bakan daha sonra elemizdeki program barışçı doğrultuda olduğunu, ancak, Başkan Carter ve diğer bir kaç kişiye, zorunlu kalırsak, barış dışı amaçlara da yönelebileceğimizi belirttiğini demekten de geri kalmamıştır. Bakan "hem Başkan Carter, birşey yapmak istediği zaman bize danışıyormu ki, bizler onun düşüncesine başvuralım?" şeklinde konuşmuştur.

İran Şahı Çekoslavakya gezisini tamamladı

TAHRAN - (ANKA) İran Şahı Rıza Pehlevi ile eşi Farah Diba Çekoslovakya'ya yaptıkları beş günlük resmi geziyi tamamlamışlardır. Resmi ziyaretten sonra yayınlanan ortak bildiride, iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğine hız verileceği belirtilmiştir.

İran Şahı'nın Çekoslovakya'da yaptığı görüşmelerin en önemli konusunu İran'dan Sovyetler Birliği üzerinden Çekoslovakya'ya petrol nakli ni öngören boru hattının yapımı İran'ın Çekoslovakya'ya satacağı petrol ve buna karşılık da Çekoslovakya'nın İran'da şeker ve Şeker ve Demir-Çelik Fabrikaları kurması oluştur - muştur.

Sri Lanka'da 100 kişi öldü, 5000 kişi tutuklandı

COLOMBO - (AA) Hükümetin resmi organı olan "The Ceylon Observer" Gazetesi, son iki hafta içinde patlak veren cemaatler arası çatışmalardan sonra en az 5000 kişinin tutuklandığını bildirmiştir Gazete, ülkedeki tamil azınlığına karşı girişilen kıyım hareketi sırasında 100 kişinin öldüğünü, fakat güvenlik kuvvetlerinin, üstün bir çabadan sonra olayları kontrol altına almaya muvaffak olduklarını belirtmiştir.

Olaylar ve gerçekler

Ayşe Bilge DİCLELİ

Barış Hareketi ve ülkemizdeki gerçekler

Dünya Barış Günü, uzun bir aradan sonra ülkemizde ikinci kez yığınsal olarak kutlanıyor. Barış hareketinin ülkemizde güçlenmesi, Barış Derneği'nin kurulması ve bu yıldı Dünya Barış Günü için bir ulusal konferans düzenlenmesi, umut verici gelişmeler. Hele 24 kuruluşun bu konferansa katılacağını açıklamış olması, ülkemizde barış hareketinin yığınsallaşma yolunda olduğunun en önemli kanıtlarından biri.

Ülkemizde savaş, birçoğumuz için geçmiş yılların taze anıları dışında kalan bir olgu. Birçoğumuz için savaş, dedelerimizin anlattığı bir olay. Kitaplardan, filmlerden, dergi ve broşürlerden izlediğimiz korkunç sahnelerle belleğimize yer eden akıl almaz, inanılmaz bir vahşet. Bu arada Kore ve Kıbrıs anılarını da unutmamak gerekiyor.

Ancak, ülkemiz insanlarının çoğunluğu için savaş, geçmiş yılların taze anılarının çok ötesinde bir olay. Ne varki, barış hareketi güçleniyor, gelişiyor ve yığınsallaşıyor. Bunu nasıl açıklamalı?

Günümüzden başlayalım. Şu günlerde kolera ve tifo salgın. İlaç bulunmuyor. Gerekli hizmetleri yerine getirmek için para yok. 2. MC dışında çeşitli çevrelerce yapılan açıklamalar da, belli alt yapı tesislerinin bulunması ve bütçelerde sağlık hizmetlerine daha fazla fon ayrılması durumunda, sorunun anında çözümlenebileceğine işaret ediyor. Kısacası, savunma harcamalarından kısıtı yapılması gerekiyor. Bu ve bunun gibi güncel ve acil sorunlar, hayatın dayattığı gerçekler barış hareketinin gelişip güçlenmesine katkıda bulunuyor.

Öte yandan ABD tarafından geliştirilen son kitle kırım silahının, nötron bombasının, NATO ülkelerinde mevzilendirilmesi diye sorun atıldı ortaya. Gerçi şu anda ABD Başkanı Carter, bombanın üretimini bir süre için erteledi, ancak buna paralel olarak verilen demeçlerde, yazılan yazılarda, bombanın özellikle NATO ülkelerinde kullanılmaya hazır tutulması gerektiği işleniyor. Türkiye'nin adı, dolaysız da olsa bu tartışmalarda sık sık yer aldı. Bu da ülkemizdeki barış sever güçleri bir araya getiren önemli etkenlerden biri.

Ülkemizde tırmanan bir faşizm var. Özellikle 2. MC'nin kurulmasından sonraki gelişmeler, bunun ne denli tehlikeli boyutlara ulaştığını kanıtlıyor. Gerici ve şoven unsurların faaliyetleri, "esir Türkler"in kurtarılmasından bile söz edilmeye başlanması, birçoğumuz için geçmişin anılarında bile yer almayan savaş olgusunu gündeme getirmeye heves edildiğini kanıtlıyor. Ve empery alizmin savaş kışkırtıcısı çağrılarına paralel olarak, ülkemizde de savaşa özenen çağrılar yapılıyor. Barış sever güçler, buna da tepki duyuyor.

Bugün Türkiye'de işçi sınıfı hareketi büyük bir hızla güçleniyor. Emekçi yığınların ekonomik ve politik savaşımı dev adımlar atarken, sömürüye karşı yürütülen savaş güç kazanırken, barış sorununun günlük savaşım içindeki önemi de kavranıyor. Yapıcı bir yaklaşımla ülke ekonomisini ve politikasını emekçilerden yana dönüştürmenin ana koşullarından biri olarak barış, ön sıralarda yer alıyor.

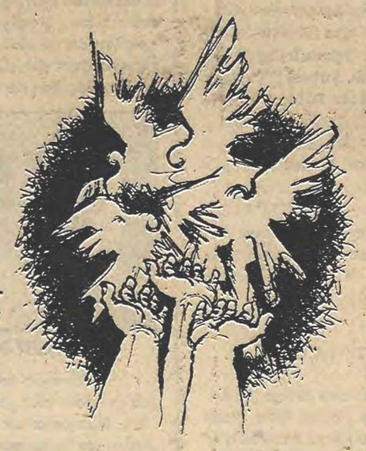
Bu arada dünyadaki silahlanma yarışını izleyen halkımız, üretilen silahları ve bu silahların aynı anda kullanılmaları durumunda nelerin olup biteceğini de kavrıyor. Türkiye'de geleceğe ve doğruya ilişkin savaşım verenler, dünyanın ayrılmaz bir parçası olan topraklarımızda hayatın, nükleer bir savaş sonucu ne denli onarılmaz yaralar alacağını bilince çıkarıyorlar. Çocuklarımıza oluşturmaya çabaladığımız sömürüsüz bir dünyanın, aynı zamanda savaşsız bir dünya olması gerektiği beyinlerde ve yüreklerde yer ediyor. Barış hareketinin güçlenmesinin bir nedeni de işte bu.

Her ülkede belli zaman dilimlerinde halk hareketinin ve bunun motoru durumundaki işçi sınıfı hareketinin öne çıkan bir belgisi vardır: Ekmek, barış, özgürlük. Ülkemizde de olan bu. Bu belginin tüm ögeleri, ayrılmaz bir bütün halinde çözümlenmesi gereken sorunlar olarak karşımızda bulunuyor. Ekmek ve özgürlük kavgamızın barış savaşımıyla bütünleşmesi zorunluluğu bütün açıklığıyla ortada. Ülkemizdeki barış hareketinin kısa bir zaman içerisinde büyük aşamalar kaydetmesi, kaydedebilmesi, işte bundan. Kimilerinin ileri sürdüğü gibi, soyut ve günlük yaşantımızdan uzak hayallerden kaynaklanmasından değil, somut gerçeklere dayanmasından.

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

"Silahlanma yarışı, yeryüzünün pek çok ülkesinde sürekli artan hayat pahalılığı, enflasyon ve ekonomik bunalımla karşı karşıya bulunan geniş halk yığınlarının sırtına ağır bir yüktür"

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ'NİN 2. STOCKHOLM ÇAĞRISI

Barış ve yumuşama yolunda kazanılan zaferler yeni bir uluslararası ortam, halklar arasında yeni umutlar, yeni bir güvence, yeni bir iyimserlik yaratmıştır.

Barış güçlerinin birliği, saldırganlık, sömürü ve baskının, açlık ve yoksulluğun sonsuza dek ortadan kalkacağı yeni bir dünya yolunda hâlâ varolan engelleri aşacak güçtedir.

Yumuşama sürecinin geri dönülmez hale getirilmesinde başlıca engel silahlanma yarışıdır.

Silahlanma yarışı yeryüzünü hâlâ nükleer bir savaşla tehdit etmektedir. Yumuşama bu tehlikeyi geçirmemiştir. Silahlanma yarışı ise nükleer tehditi canlı tutmakta ve yumuşamayı da tehlikeye düşürmektedir.

Silahlanma yarışı, yeryüzünün pekçok ülkesinde, sürekli artan hayat pahalılığı, enflasyon ve ekonomik bunalımla karşı karşıya bulunan geniş halk yığınlarının sırtına ağır bir yüktür. Bu yarış, halkların zenginlik ve kaynaklarının büyük bir kısmına sahip çıkmaktadır.

Yumuşama, yeni bir ekonomik düzen için, halkların kendi toprakları üstünde hak sahibi olabilmeleri için verilen mücadelede elde edilecek zaferler yeni ufuklar sağlamıştır. Yumuşama, tekellerin ve çok uluslu şirketlerin yağmasını sona erdirme savaşımı için bir silahtır.

Silahlanma yarışı, emperyalistlerin elindeki silah depoları, saldırgan, militarist ve faşist güçleri, ırkçılığı ve sömürgeciliği kışkırtmakta ve teşvik etmektedir. Yumuşama, bütün ülkelerin ulusal bağımsızlık adalet ve toplumsal ilerleme çabalarına güç kazandıracak hayati bir faktördür.

Bugün 1 Eylül, Dünya Barış Günü. Bütün ülkelerde dünya halklarının barış, silahsızlanma ve uluslararası yumuşamanın askeri yumuşamayla bütünleştirilmesi talebi özel olarak duyuruluyor.

Savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için yayın yapan POLİTİKA, böyle bir günde, Dünya Barış Konseyi'nin tüm ülkelerde imzaya açılan ikinci Stockholm Çağrısını yayınlamayı görev sayıyor.

Yumuşama, günümüzün en acil sorunlarının çözümlenmesi, sıcak savaş ve gerilim alanlarının yok edilmesi için yeni olanaklar yaratmaktadır. Silahlanma yarışının sona ermesi, insanlığın hedefine, tüm nükleer ve diğer yığınsal yok edici güce sahip silahların yasaklanmasına, genel ve tam bir silahsızlanmaya, silahtan arınmış bir dünyaya giden yolu açacaktır.

Dünya kamuoyu bugün her zamankinden daha büyük sorumluluklara ve güce sahiptir. Dünyadaki gelişmeleri silah tüccarlarının, soğuk savaş kışkırtıcılarının, insanlığın düşmanlarının aleyhine çevirebilir.

Dünya Barış Konseyi, insanlığın ilerlemesi için çaba harcayan bütün hükümetleri ve parlamentoları bütün barış ve diğer hareketleri, siyasi partileri, sendikaları, kadın ve gençlik örgütlerini, dini toplumsal ve kültürel kuruluşları silahlanma yarışına karşı, dünya çapında büyük yeni bir saldırıda elele vermeye çağırır.

Yumuşamayı geri dönülmez yapabilmek için.

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURUN

Yeni bir uluslararası ekonomik düzene hızla ilerlemek için

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURUN

Barışı savunmak ve yeni bir dünya kurmak için

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURUN

Tüm nükleer ve yığınsal imha silahlarını yasaklatmak için

ELELE

Genel ve tam bir silahsızlanma için

ELELE

Birleşmiş Milletler Dünya Silahsızlanma Konferansının en kısa zamanda toplanmasını sağlamak için

ELELE

HELSİNKİ VE SONRASI

Barışa giden yolda önemli bir aşama olan Helsinki Konferansı'nın nasıl gerçekleştiği, ne olduğu ve geleceğini de inceleme konusu yapan kitap

15 lira Konuk Yayınları P.K.749 Sirkeci-İSTANBUL

ERZİNCAN EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Okulumuzun ihtiyacı olup aşağıda cinsi, muhammen bedeli, muvakkat teminatı ile yer ve ihale tarihi yazılı bulunan 30 kalem yiyecek maddesi ve 1 kalem temizlik maddesi 2490 sayılı kanunun 31. maddesine göre okul idaresinde teşekkül edecek komisyon marifetiyle satınalınacaktır.

Şartnamesi her gün mesai saatlerinde okul idaresinde görülebilir. Taliplilerin usulüne uygun teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar komisyon başkanlığına vermeleri, postadaki vaki gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

CİNSİ	Miktarı	M. Bedeli	M. Teminatı	İhale Tarihi	Saati
Yiyecek Maddesi	12000. Kg.	174000.-	9950.-	26.9.1977	11.00
Ekmek	27600. Kg.	120000.-	9250.-	26.9.1977	14.00
Sebze	10000. Kg.	50000.-	3750.-	26.9.1977	15.00
Temizlik Maddeleri(Muhtelif)	23000.-	1725.-	26.9.1977		15.30

(Basın: 23769)- 217l.

■ ECEVİT KKK KONUSUNDA DEMİREL'İ YİNE SUÇLADI

"Demirel, kendi siyasal hesaplarına uygun bir ordu oluşturma hevesinde"

● CHP lideri KKK konusunda ilginç açıklamalar yaptı ve kendi dönemindeki uygulamalar hakkında bilgi verdi

ANKARA - (İSTA) - CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Başbakan Süleyman Demirel'in Milli Güvenlik Kurulu ve Kara Kuvvetleri Komutanlığı konusundaki iddialarını cevaplandırmış, "Başbakan Demirel'in önceki gün başkentte yapılan geçit törenindeki davranışı bir gasp ve işgal olayıdır" demiştir.

Kara Kuvvetleri Komutanlığının Demirel'in siyasal hesaplarına uygun bir Silahlı Kuvvetler oluşturma hevesi yüzünden aylarca boş bırakıldığını belirten Ecevit" Milli Güvenlik Kurulu ise Demirel yönetimindeki Cephe Hükümetinin kararsızlıklarını, tutarsızlıklarını ve iç çelişkilerini Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında sergilenmekten çekinmeleri nedeniyle aylarca toplanmamıştır" şeklinde konuşmuştur:

Ecevit kendi hükümetleri döneminde K. K. Komutanlığıyla ilgili girişimlerini de anlatmış ve özetle şunları söylemiştir:

"-21 Haziran'da biz hükümet kurduğumuzda ve Demirel Hükümetinden görevi devraldığımızda, KKK'yı yasa dışına aykırı olarak boş bulduk. Kuvvet Komutanlığına vekalet eden bir yetkili bile yoktu. O yüzden Kara Kuvvetleriyle ile ilgili bir çok işlem yürütülemiyordu.

Bu durumun gerek yasal açıdan, gerekse ulusal güvenliğimiz açısından büyük sakıncalarını gözönünde tutarak gereken girişimlerde bulunduk. Yasa gereğince Genelkurmay Başkanından KKK için bir öneride bulunmasını istedik. Bu öneri gecikince makamın daha çok boş bırakılamayacağını belirterek yasanın öngördüğü gibi en kıdemli komutanın vekaleten bu makama getirilmesi gereğini hatırlattık ve bunu sağladık. Bu öylesine açık ve kesin bir yasa kuralıydı ki, kararname çıkarılmasını bile gerektirmiyordu.

Böylece hükümete geldiğimizde boş bulduğumuz KKK'yı 21 Temmuzda işbaşına gelen bugünkü hükümete vekaleten de olsa dolu devrettik.

Fakat yeni Demirel Hükümeti döneminde yasalar bir kez daha çiğnenerek I. Kara Kuvvetleri Komutanlığı yine boşaltıldı. Bir aya yakın bir süre de boş bırakıldı. Bu makama vekaleten de olsa kimse getirilemedi, o yüzden Cumhuriyet tarihinde ilk kez, Türk Silahlı Kuvvetleri, 30 Ağustos Zafer Bayramını bir Kara Kuvvetleri Komutanından veya vekilinden yoksun olarak kutlama durumunda kaldı. 30 Ağustos törenleri yapılırken ayrıca iki büyük ordu merkezinde de atanmış ordu komutanı yoktu."

CHP Genel Başkanı demecinde, Milli Güvenlik Kurulunun 6 aydır toplanamamasına da değinmiş, kendi hükümeti döneminde "güven oyu almayan bir hükümetin Güvenlik Kurulunu toplamaya yetkisi olmadığı" kanısıyla Kurulu toplamadıklarını belirtmiştir.

Demirel'in bu nedenle "Siz Güvenlik Kurulunu neden toplamadınız? "Sorusunu sormaya hakkı bulunmadığını bildiren Bülent Ecevit, I. Cephe Hükümeti sırasında aylarca 2. Cephe Hükümeti döneminde de bir ayı aşkın süredir Milli Güvenlik Kurulu toplanmamasının mazeretinin bulunmadığını ifade ederek "her iki konuda da mazeret kabul etmez yasa ihlallerini gerçek nedenlerini herkes bilmektedir" şeklinde konuşmuştur. Ecevit, hükümetin tutarsızlıklarına da değindiği demecini şöyle tamamlamıştır:

"Hükümet kanatlarından biri Kıbrıs Türk kesiminde herhangi bir sınır değişikliği yapılmaksızın bağımsızlıki lanımı isterken, bir başka kanattan Dışişleri Bakanının dünkü demecinde Maraş için yabancılara teminat vermesi, bu çelişkilerin, tutarsızlıkların hatta, politikasızlığın yeni ve açık bir kanıtıdır. Bu arada dün başkentteki geçit töreninde Başbakan Demirel'in devlet anlayışındaki laubaliliğin ve sorumsuzluğun yeni bir örneği ile karşılaşılmıştır. Cumhurbaşkanının katılmadığı geçit töreninde Başbakan Demirel devlet hiyerarşisini, protokolü ni ve geleneklerini çiğneyerek, Cumhurbaşkanının yerini almıştır. Oysa, devlet hiyerarşisinde ve protokolünde Cumhurbaşkanından sonraki yer Cumhuriyet Senatosu Başkanındır. Nitekim gerçekten Cumhurbaşkanına, Cumhuriyet Senatosu Başkanı vekalet eder. 1938'de Cumhurbaşkanı Atatürk'ün rahatsızlığı nedeniyle katılamadığı 30 Ağustos Zafer Bayramı geçit töreninde de, onun yerini zamanın Başbakanı değil, zamanın TBMM Başkanı almıştı. Törene Cumhurbaşkanı Atatürk, namına Meclis Başkanının riyaset ettiği resmen açıklanmıştı. Başbakan Demirel'in dün başkentte yapılan geçit törenindeki davranışı bir gasp ve işgal olayıdır"

BUGÜN DÜNYA BARIŞ GÜNÜ

DÜNYA BARIŞ GÜNÜ, TÜRKİYE'DE ÇEŞİTLİ İLLERDE KUTLANIYOR

● Barış Derneği, "Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye" konulu bir konferans düzenledi

● İstanbul TÖB-DER: "MC savaş kışkırtıcılığını ve ırk safsatasını körpe beyinlere yerleştirme çabasında"

● İKD: "Türkiyeli emekçi kadınlar Nötron Bombası ve savaşa karşıdır"

İSTANBUL-(İSTA)- 1 Eylül Dünya Barış Günü'nün Türkiye'de çeşitli illerde yapılacak şenliklerle kutlanacağı bildirilmiştir. İstanbul'da bugün Barış Derneğinin düzenlediği "Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye" konulu konferanstan sonra saat 21. 00'de Açık Hava Tiyatrosunda kutlama şenlikleri yapılacaktır. Kutlama Şenliklerinin Ankara, İzmir ve Adana'da olmak üzere bir çok ilde de düzenlendiği bildirilmiştir. Dünya Barış Günü'nün kutlanması ile ilgili olarak birer mesaj yayınlayan Barış Derneği, İKD ve TÖB-DER İstanbul Şubeleri düzenlenen konferansı coşkuyla karşıladıklarını açıklamışlardır.

BARIŞ DERNEĞİ'NİN DUYURUSU

Barış Derneği Genel Sekreteri Eniş Coşkun, 1 Eylül Dünya Barış Günü kutlama programı ile ilgili açıklamasında, bugün "Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye" konulu bir konferansın düzenlendiğini bildirmiş ve şunları söylemiştir:

"Konferansa Barış Derneği, DİSK, Görsel Sanatçılar Derneği, Halkevleri, İstanbul Barosu, İlerici Gençler Derneği, İş Müfettişleri Derneği İlerici Kadınlar Derneği, Karikatürçüler Derneği, KÖGEF KÖY-KOOP, Marmara ve Boğazlar Belediye Birliği, PİM, Sinema Oyuncuları, Sinema Yönetmenleri, Sinematek, Tüm Person-Kon, TÜMÖD, Türk Hukuk Kurumu, Türk Tabipler Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Yazarlar Sendikası, TÜS-DER katılmaktadır.

Öteyandan Dünya Barış Konseyi Başkan Yardımcılarından Fransa Senatörü Raymond Guyot da konferansta konuk olarak hazır bulunacaktır.

Konferans, örgüt delegeleri ve konukların katılmasıyla toplanacaktır. Konferans basına açık olacaktır.

Konferansta "Barış İçin Çizgiler" adıyla bir karikatür sergisi açılacaktır. Sergiye, yapıtıyla katılmış bulunan Polonyalı karikatürist Ryszard Zaborovski'de sergisinin açılışında bulunacaktır.

Konferansın öğleden sonraki oturumunun ardından, saat 18. 30'da barış afişleri yarışmasına katılmış afiş lerin sergisi açılacaktır. Sergi, konferansa da davetli olan yarışmacıların katılmasıyla açılacak ve ödül kazananların ödülleri verilecektir. Yarışmada ödül verilecek sanatçılar: Canan Çoker, Cevat Dereli'dir.

Daha sonra Açık Hava Tiyatrosunda yapılacak Barış Şenliği saat 21. 00'de başlayacaktır. Başta Ruhi Su olmak üzere, barış sever birçok sanatçı sözleri, eserleri ve oyunları ile geceye katılmaktadır."

İKD'NİN AÇIKLAMASI

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Onger, 1 Eylül Dünya Barış Günü dolayısıyla yaptığı açıklamada "Geçen ay içinde Amerika Savunma Bakanlığından yapılan resmi bir açıklamayla nötron bombasının dünyaya "müjdeler gibi" barış sorununu insanlık için yine güncel, yine can alıcı bir sorun haline getirdi" demiştir.

İGD'NİN AÇIKLAMASI

1 Eylül Dünya Barış günü nedeniyle bu konuda bir açıklama yapan İlerici Gençler Derneği (İGD) Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü 1 Eylül'ü barış günü ilan eden dünya barışsever güçlerinin bunu 32. kez kutladıklarını hatırlatmış "Evrensel barış savaşımında, dünya gençliği ve onun bir parçası olan Türkiye gençliği de yerini almaktadır." demiştir.

İSTANBUL TÖB-DER'İN AÇIKLAMASI

TÖB-DER İstanbul Şubesi Başkanı Talip Öztürk ise yaptığı açıklamada, Barış Derneğinin düzenlediği "Helsinki Nihai Senedi ve Türkiye" konulu konferansa coşkuyla katılacaklarını belirtmiş ve özetle şunları söylemiştir.

TÜS-DER'İN AÇIKLAMASI

Bu konuda bir açıklama yapan TÜS-DER Bursa Şube Başkanı Süreyya Say bilimin ve tekniğin, savaş sız, sömürüsüz bir dünya yaratmak için insanlığın yararına kullanılmasını istemiş "Tüm ilerici ve yurtseverleri ABD'nin yığınsal kırım silahı nötron bombasına ve hertürlü silahlanmaya karşı çıkmaya çağırıyoruz" demiştir.

"Katilleri karanl

Esenler Uzar'ın k

ANKARA - (İSTA) - Esenler Belediyesi önünde komandolar tarafından öldürülen iş yeri baştemsilcisi Genel-İş üyesi Hakkı Uzar'ın ağabeyi "kardeşlerimizin katilleri her gün radyolardan, televizyonlardan, barış, çağrışı yaparlarken, aslında ilerici demokrat, emekten yana olan herkesi, vurun emri veriyorlar" demiştir.

Hakkı Uzar'ın öldürüldüğü gün Emniyet I. Şube Müdürlüğünde tanıkların, katilleri tanıyabilecekle rini söylemelerine rağmen hiçbir girişimde bulunulmadığını, bu nedenle de katillerin ellerini kolla rını sallayarak rahatça dolaşa -

"Dünya Barış Günü" afişlerini asanlardan 61 kişi gözaltına alındı

ANKARA - (ISTA) Ankara'da 1 Eylül Dünya Barış Günü afişlerini asanlardan 61 kişi gözaltına alınmıştır. Gözaltına alma gerekçesi olarak, afiş lerde kuruluşların imzasının bulunmaması gösterilmiştir. İlgililer afişleme için önceden izin alındığını ve daha önce afişya pıştırılmış olan yerlere yapıştırıldığını belirtmiş lerdir.

Bugün tüm dünyada ve ülkemizde kutlanacak olan 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle, Ankara'da önceki gece afişleme yapılmıştır. İlerici ve demokratik kuruluşların katıldığı afişleme sırasında çeşitli güçlükler çıkarılmış, bu arada 61 kişi de gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınanlar Anafartalar, Solmaz Kılıç tepe karakolları ile Çankaya Emniyet Amirliğine götürülmüşlerdir. Çankaya Emniyet Amirliğine götürülenlere, polisin kaba davrandığı, bu arada CHP'li bazı milletvekillerinin Emniyet Amirliğine gelerek duruma müdahele ettikleri bildirilmiştir.

Gözaltına alınanlar arasında, teknik elemanların TÜTED üyelerinin, işçilerin ve İGD'lilerin bulunduğu belirtilmiştir.

18 KİŞİ SERBEST BIRAKILDI

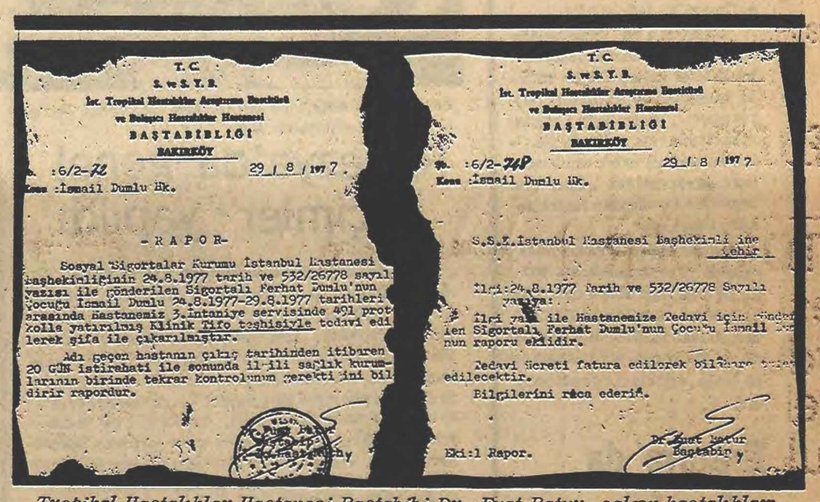
Öteyandan, Barış Günü nedeniyle afişleme yaparken gözaltına alınan 61 kişiden 18 i sabah savcılık tarafından serbest bırakılmışlardır. Semt karakollarında gözaltında bulunan işçi ve gençler sabah savcılığa sevkedilmişler savcılık da ifadelerini aldıktan sonra serbest bırakmıştır.

Afişlemeye başta DİSK 1 inci Bölge Temsilciliği olmak üzere şu kuruşlar katılmıştır:

Dev-Toprak-İş, Baysen, Teknik-İş, Gıda-İş, Ank, Şubesi, Yeni Haber-İş, Basın-İş Ank. Şubesi, Bank-Sen, Ank. Şubesi, Dev-Maden-Sen, Genel-İş, Türkiye Maden-İş 2 inci Bölge Temsilciliği, Tek-Ges-İş Ank. Şubesi, Turizm-İş İç Anadolu Bölge Temsilciliği, İKD Çankaya Şubesi, Genel-Der, İm-Der, TÜS-DER Makine Mühendisleri Odası, TÜMAS, Ank. Şubesi, İGD Kızılay Şubesi, TÜTED, Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikası ve Has İş Ankara Bölge Temsilciliği.

AFİŞLER KİREÇLE BOYANDI

DİSK Ankara Bölge Temsilciliği ve İlerici kitle örgütlerinin ortaklaşa hazırladıkları 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle hazırladıkları afişler Valilik tarafından kireçle kapatılmıştır.

Tropikal Hastalıklar Hastanesi Baştabibi Dr. Fuat Batur, salgın hastalıkları kesinlikle yalanlamıştı. Şimdi kendi imzasını taşıyan bu rapora ne diyecek?

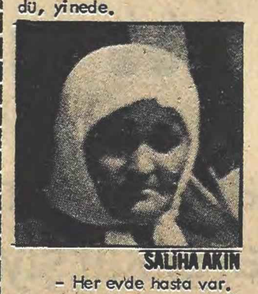
Hastanelerde kolera testi için malzeme bulunmuyor

● İstanbul'da tifo raporlarla saptandı

MUSTAFA DUMLUPINAR

- Fatmam 16 yaşındaydı. Doktorlar, öleceği gün tifo dediler. Bir hafta önceden belli olmaz dedi doktor. Devamlı serum verdiler. Öldü, yinede.

SALİHA AKIN

- Her evde hasta var. Her evde. Yine susuz. Ölümüze bile su bulamıyoruz. Yıkamadan gömdük ölülerimizi. Bilmezler mi herşey susuzluktan olur. Çekmeyin resim filan. Şimdiye kadar çektiler de ne oldu sanki? Üç çocuğum var. Onlar da hastanede. Ben de hastayım.

İSTANBUL-(İSTA)- Başbakan, Bakan ve Sağlık Müdürlüklerinin yalanlamasına karşın, kolera ve tifo gibi salgın hastalıkların büyük ölçüde yayıldığı görülmüştür. Öteyandan, İstanbul'da salgın hastalıkların tedavi edildiği Tropikal Hastalıklar Hastanesinde, Kolera gibi hastalıkların testinin yapımında kullanılan Astojen ve bazı serumların bulunmadığı saptanmıştır.

İlgililerin yalanlamalarına karşın, tifo hastalığının yaygın bir şekilde bulunduğu da, Tropikal Hastalıklar Hastanesi raporuyla gözönüne çıkmıştır.

İstanbul'da salgın hastalıkların tedavi edildiği Bakırköy Tropikal Hastalıklar Hastanesinde kolera testi için kullanılan Astojen ve bazı serumların bulunmadığı bildirilmiştir. 100 yatağın bulunduğu hastanede tüm yatakların dolu olduğu ve bir hafta içinde tifodan 5 kişinin öldüğü de belirtilmiştir.

Öteyandan, Kocasinan, Bağcılar, Esenler, Zeytinburnu, Bayrampaşa gibi semtlerde tifo ve salgın hastalıklardan yüzlerce kişinin tedavi altına alındığı ve 20'nin üzerinde insanın öldüğü semt sakinleri tarafından bildirilmiştir.

Şu anda Tropikal Hastalıklar Hastanesinde 5 kişinin kolera teşhisi ile yattığını belirten hastane personeli, hastaların isimlerini şöyle sıralamışlardır:

"Demir Olgun (24), Sait Koçak, Salim Aydın, Hasan Baş ve Suzan Güner."

SANİYE DUMLU

FERHAT DUMLU

- Kardeşim saat 5 oldu mu doktorlar gidiyorlar. Bize bakacak kimse kalmıyor hastanede. Ne yapacağız ne edeceğiz, şaşırdık kaldık.

- Su içmeye korkuyoruz. Tadı Avcılara arabayla su getirmeye gidiyoruz. Oğlum İsmail yakalandı tifoya. Hepimiz hastayız üstelik. Hastane bize mekan oldu.

Uluslararası Pa göre Türkiye d İspanya'dan s

ANKARA - (İS

Uluslararası Para Fonu (IMF) lerine göre, Türkiye 1977 yılı başı yüksek ödemeler dengesi veren az ve gelişmekte olan ülkeler arasın ya'dan sonra ikinci sırada yeralmı nomik İşbirliği ve Kalkınma (OECD) tarafından yapılan tahmin de 1977 sonunda 2,4 milyar dolar a recektir.

Uluslararası Para Forunun yay "IMF Survey"in son sayısında veril tistiklere göre, Türkiye' 1977 yılın aylık döneminde 351 milyon dolarlı ler dengesi açığı vermiştir. İspany nı dönemdeki ödemeler dengesi açı milyon Dolar belirlenmiştir. Ulusla Para Fonu tarafından hesaplanan ö dengesi açığı değerlerine göre, gel olan ülkelerin "zenginler" grubund 1977 yılında bir önceki yılın aynı dö göre büyüme eğilimine girmiştir. A lim Türkiye'de de görülmüş, Türk 1976 yılının ilk çeyreğinde 161 milyo olan açığı bu yıl 351 milyon Dolara miştir.

Öteyandan, Ekonomik İşbirliği v ma Teşkilatı (OECD) tarafından yı için yapılan tahminleregöre, Türki milyar dolar cari işlemler denges recektir. Ticaret açığı ile birlikte yen kalemlerde ortaya çıkan değiş içeren cari işlemler açığı OECD ü ne göre 1976 sonunda 2,3 milyar D Türkiye OECD ülkeleri arasında, A sa, Norveç ve İspanya'dan sonra en ri işlemler açığı veren ülkeler ara almaktadır.

1977 yılı ekonomik programına kiye'nin 2,1 milyar Dolar cari işle ğı vereceği tahmin edilmiştir. OEC fından yapılan tahminlerde Türkiy ramlanan ihracatı gerçekleştirem dikkate alınmıştır.

Öteyandan IMF tarafından yapıl açıklamaya göre, Türkiye' 1977 yıl ilk borçlanmasını Mayıs ayı için tır. Türkiye özel çekme haklarında 20,36 ABD Doları kredi kullanmış

CHP VE YEREL SEÇİMLER

CHP, Ecevit'in hasta olması nedeniyle belediye seçimleri konusunu ele alamadı

DİSK'e bağlı 15 sendika, CHP'nin yerel seçimlerde adaylarını halka danışarak göstermesini istedi

■ CHP BÜNYESİNDE 50 KADAR ARAŞTIRMA VE İNCELEME KOMİSYONU KURULACAK. TÜM PARLAMENTERLERİN BU KOMİSYONLARDA UZMANLIKLARINA GÖRE YER ALMALARI ÖNGÖRÜLÜYOR.

ANKARA (İSTA)- CHP Genel Yönetim Kurulu dün yaptığı toplantıda, belediye seçimleriyle ilgili genel stratejiyi, Bülent Ecevit'in hasta olması nedeniyle görüşememiştir. Bu arada Ankara'da DİSK'e bağlı 15 sendika, CHP'nin yerel yönetimlere seçilecek adayların saptanmasında halka danışmasını istemiştir.

DİSK 1. Bölge Temsilciliği ve DİSK'e bağlı Devrimci Toprak-İş, Baysen-İş, Tek Ges-İş, Yeni Haber-İş, Bank Sen, Basın-İş, TİS, Genel-İş, Gıda-İş, Has-İş, Maden-İş 2-ci Bölge Temsilciliği, Teknik-İş, Turizm-İş ve Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikalarının katıldığı ortak açıklamada demokrasiden ve halktan yana bir parti olan CHP'nin 5 Haziran genel seçimlerinde iktidar olamamasında, genel merkezden aday saptama politikası ve gerçekleştirilen vetoların çok önemli olumsuz etkilerinin olduğu kaydedilmiş, halkın sorunlarının çözümü, demokrasinin işlerliği ve ileri demokratik bir düzenin gerçekleştirilebilmesinin bir siyasal iktidar sorunu olduğu belirtilerek şöyle denilmiştir.

"Demokratik uğraşıların sürdürülmesi, halkın bölgesel sorunlarının çözümlenebilmesi, ilerici halktan yana yerel bir yönetimin gerçekleşmesiyle mümkün olabilir. Dünyamızda demokratik uğraşıların gerçekleştirilmesinde yerel yönetimlerin önemini kanıtlayan pekçok örnekleri görmek mümkündür. Ülkemizde bugün faşist gerici karması bir siyasal iktidarın yönetimde bulunması yerel seçimlerin önemini bir kat daha arttırmaktadır. Bu nedenle yaklaşan yerel seçimlerde, işçi sınıfımızın emekçi halkın sorunlarını bilen, işçi sınıfının politik ve sendikal savaşımına ters düşmeyecek yöneticilerin en demokratik yöntemlerle seçilmesi gerektiğini belirtmektedir."

Ortak açıklamada son olarak halka rağmen, halkın yöneticisini saptamanın özünde ve günümüz koşullarında demokratik bir yol olmadığı ifade edilmiş, bu sonucun 5 Haziran seçimleri ile açıkça ortaya çıktığı, DİSK'in, yerel seçimlerde seçilecek yöneticilerin bu ilkeler doğrultusunda saptanmasının daha demokratik olacağına inandığı bildirilmiştir.

CHP GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANTISI

Yerel seçimlerle ilgili stratejinin saptanamadığı CHP Genel Yönetim Kurulu toplantısında, rüşvet aldığı iddiasıyla tutuklanan Burdur Belediye Başkanının kesin ihraç talebiyle ve tedbirli olarak Yüksek Disiplin Kuruluna sevki kararlaştırılmıştır.

Alınan bilgiye göre, CHP Genel Yönetim Kurulu' nun dünkü toplantısında, örgüt gezileri ile ilgili program görüşülmüş, 5 Eylül günü başlayacak olan bu gezilerin nasıl yapılması gerektiği konusu ele alınmıştır. Üye yazım işlerinin bundan böyle bilgisayar aracılığı ile gerçekleştirilmesi konusunda ele alındığı toplantıda, bu işlemin CHP tüzüğünün gereği olduğu belirtilmiş, bunun için bilgisayar sistemine 5 Eylül'de geçilmesi kararlaştırılmıştır.

CHP Genel Yönetim Kurulu'nun, 1,5 saat kadar süren toplantısında, yerel seçimlerle ilgili olarak, Ekim ve Kasım aylarında yapılacak çalışmalarla ilgili teknik bilgiler de görüşülmüş, kesin karar daha sonraki toplantıya bırakılmıştır.

CHP Genel Yönetim Kurulu, bu arada, daha önce kurulması kararlaştırılan 50 dolayındaki araştırma, inceleme ve izleme komisyonlarının nasıl çalışması gerektiğini de incelemiştir.

TÜTED Genel Sekreteri: "Barış istemek yetmez, barış için mücadele etmek gerekir"

ANKARA-(İSTA)- TÜTED Genel Sekreteri Dünya Barış Günü nedeniyle yaptığı yazılı açıklamada teknik elemanların faşizme ve emperyalizme karşı barış için verilen mücadelede yeralacaklarını bildirmiş, "barış istemek yetmez, barış için mücadele etmek gerekir" demiştir.

Barış mücadelesinin yüz milyonlarca insana açlık ve yokluk getiren, bilim ve teknolojideki gelişmeleri insanlığı yoketmek için kullanan emperyalizmin saldırgan siyasetinekarşı verilen bir mücadele olduğunu belirten TÜTED Genel Sekreteri, bu mücadelede temel ve itici gücün işçi sınıfı olduğunu kaydetmiştir.

Ege Ordusu Kurmay Başkanı Özgün "emekli arkadaşların özel sektörde çalışması Silahlı Kuvvetler'in gururunu rencide etmektedir" dedi

İZMİR (MEM) - Emekliye ayrılan albaylar için Ege Ordu Komutanlığı Karargahında düzenlenen törende konuşan Ordu Kurmay Başkanı Tümgeneral Cemil Özgün, "Bazı emekli arkadaşların özel sektörde çalışması Silahlı Kuvvetlerin gururunu rencide etmektedir" demiştir.

30 Ağustos tarihinin, Türk Silahlı Kuvvetlerindeki yerini belirleyerek konuşmasına başlayan Ege Ordusu Kurmay Başkanı Tümgeneral Cemil Özgün, askerlik ve sonrası dönemin eleştirisini yapmıştır. Bazı subayların emekli olduktan sonra özel sektörde görev yüklendiğini bunun da onur kırıcı bir durum olduğunu söyleyen Kurmay Başkanı, "Bazı emekli arkadaşların üç-beş kuruş için özel sektörde çalışması, Silahlı Kuvvetlerin gururunu rencide etmektedir" demiştir.

2 CHP'li ayrı ayrı Demirel'i suçladı

"Halk canlı kalabilmek için savaşım veriyor"

ANKARA-(İSTA) Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı ile Hatay CHP Milletvekili Haydar Demirtaş, dün ayrı ayrı verdikleri demeçlerde, pahalılık ve zam konusunda 2. MC'yi ve onun başı Demirel'i suçlamışlardır.

Gazalcı, 2. Cephe Hükümetinin getirdiği ve getireceği zamların yoksul halk kesimini etkilediğini belirtmiş, "Bugün halkımızın büyük bir kesimi, insanca, uygarca yaşamak için değil, canlı kalmanın savaşımını vermektedir" demiştir.

Öteyandan Hatay CHP Milletvekili Haydar Demirtaş da verdiği demeçte, hayat pahalılığının, yokların, kuyruklarının ve zamların baş sorumlusunun Başbakan olabilmek için "her türlü vasıtayı meşru sayan" Demirel olduğunu söylemiştir.

SAMSUN DEVLET HASTANESİ BAŞTABİPLİĞİNDEN

Grup No:	Miktarı:	Cinsi	Tahmini Tutarı	Gecici Teminatı	İhale Şekli	İhale Günü	Saati
1	41 Kalem	Kuru Gıda ve Temizlik Malze.	472.350.-	22.643.-	Kapalı Zarf.	20.9.1977	10.00

1- Yukarıda belirtilen ihtiyaçlarımız 2490 sayılı kanun gereğince kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

2- İhale gösterilen gün ve saatte hastanemizde toplanacak komisyonca yapılacaktır.

3- İhale şartnameleri çalışma saatleri içinde hastane müdürlüğünde görülebilir.

4- Teklif mektupları en geç ihale saatinden bir saat öncesine kadar makbuz karşılığında Komisyona verilmiş olacaktır.

5- Telgrafla yapılacak müracaatlar ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 24194)- 2168.

ıkta görse tanıyacak tanıklar var"

r'de öldürülen işçi katilleri yakalanmadı

bildiklerini belirten Sami Uzar" aradan bunca zaman geçmesine rağme'n sanık sandalyesinde tek bir kimse yok" şeklinde konuşmuştur.

Herhangi bir cinsi sapığın eş kalının anlatılması sonunda bütün emniyetin seferber olduğunu, tem sili resimler yaptırılıp bütün ka rakollara dağıtıldığını, gazeteler de sayfalarca yer verildiğini an latan Sami Uzar" devrimcilerin katilleri için neden aynı çalış ma gösterilmiyor. Siyasi cinayetler den çıkar umanların sonu gele cektir. Kardeşimin, kardeşleri mizin katilleribulunacaktır" de miştir.

Olayın aydınlığa kavuşması i çin"baş vurmadıkları yer kalma dığını, "fakat yetkililerden her za man çözümleyeceğiz" yanıtını al dıklarını söyleyen Sami Uzar, ö zetle şunları söylemiştir.

"-Esenler dar bir bölgedir. E senler'de yabancılar hemen tanır. Katiller de herkes tarafın dan bilinmektedir. Olayın olduğu saatte Emniyet 1'inci Şube Mü dürüne katilleri karanlıkta, gör sem tanırım şeklinde ifade ve ren tanıklar vardır. Neden hiç bir araştırma yapılmamış tır. Y. kililer Esenler bölgesine bir iki ci kez uğramak gereğini neden duymamışlardır.

CHP'li Özdemir önerge verdi

Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün 2 bin üyenin emeklilik işlemini iptal ettiği öne sürüldü

ANKARA-(İSTA)- Sivas CHP Milletvekili Mahmut Özdemir Bağ-Kur Ge. nel Müdürlüğünün yasadışı ve haksız bir tutum içine girerek 2 bin üyenin emeklilik işlemlerini iptal ettiğini açıklamıştır.

Özdemir, Sosyal Güvenlik Bakanının yazılı olarak cevaplandırılması isteğiyle Millet Meclisi Başkanlığına verdiğisoru önergesinde Bağ-Kur yasası gereğince 45 yaşını doldurmuş üyelerin geçmiş 10 yıllık çalışmalarını belgelemeleri kaydıyla yaşlılık sigortası almaya hak kazanacaklarını, ancak Bağ-Kur'un bu belgeleri önce kabul ettiği halde sonradan geçersiz saydığını öne sürmüştür.

Asiltürk, Libya'ya yine işçi gönderebileceğimizi ileri sürdü

ANKARA-(İSTA)- Libya'dan dönen Sanayi ve Teknoloji Bakanı Oğuzhan Asiltürk yine, Avrupa'dan sonra en fazla iş çıyi Libya'ya gönderebilme olanağına sahip bulunulduğunu önesürmüştür. Libya'da çalışan işçilerin sorunlarının giderilmeye çalışıldığını belirten Asiltürk" işçilerin sorunları, büyük işyerlerinde lisan bilme olanaklarının olmayış ından doğmaktadır" demiştir.

Asiltürk görüşmelerin sonucunda 31 sınai projesinden yedisinin ikili olarak gerçekleştirilmesi için ahlaş maya varıldığını bildirmiştir.

Deterjan, salça, sirke, ampul, mobilya fiyatlarına zam geldi

ANKARA-(İSTA) Deterjan, salça, şirke, ampul, pil, mobilya ve mobilya kumaşı dün sabahtan itibaren zamlı olarak satılmaya başlamıştır. 550 kuruştan satılan küçük boy deterjan 650 kuruşa, 10 liralık büyük boy deterjan 11 liraya, 17. 50 kuruşluk salça 20. 00 liraya 6 lira olan şirke 7. 50 liraya satılmaya başlanmıştır. Ayrıca ampul fiyatlarına 2 lira pil fiyatlarına da 150 kuruşla 200 kuruş arasında zam yapılmıştır.

MOBİLYA FİYATLARI DA ARTTI

Öteyandan, Ankara'daki mobilyacılar da, kereste bulunmadığı gerekçesi ile mobilya fiyatlarına yüzde 30 oranında zam yapmış lardır. Ayrıca, mobilya kumaş ları da bugünden itibaren yüzde 35 oranında zamlı olarak satılmaya başlanmıştır.

Kimya Mühendisleri Odası ilaç sorununa değindi

HALK SAĞLIĞI ÇOKULUSLU İLAÇ TEKELLERİNİN INSIYATIFINE BIRAKILDI

Üç TÜM-DER üyesi hücre kurdukları gerekçesi ile tutuklandı

İSTANBUL-(İSTA) - Tüm Memurlar Birleşme ve Daya şma Derneği (TÜM-DER) üyesi üç me murun kalmaktaoldukları İETT Genel müdürlüğünün Avcılar Paşa Limanında Sosyal Dinlenme Kampı Şefi tarafın n yapılan bir ihbarla, hücre militanı dukları gerekçesiyle tutuklandıkları ildiri lmiştir.

Konu ile ilgili olarak basına bir a klama yapan TÜM-DER Sekreteri Er al Özşahin, arkadaşlarının hücre mili ni oldukları gerekçesiyle 3 gün Em yet Müdürlüğünün çeşitli şubelerinde kovulduğunu belirtmiştir.

Özşahin açıklamasında İETT çalı nlarının kaldığı kampın şefinin maka nı bozkurt resimleriyle donattığını da ylemiş, "Alınan işçileri kendi görü nden seçmekte ve kamptan dinlenme e gelen üyelerimiz üzerinde faşist bas ve teröristirmektedir" demiştir.

SSK'nın ilaç fabrikaları kurma girişimlerinin sermaye çevrelerince engellendiği belirtildi

İSTANBUL-(İSTA)- Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şube Yönetim Kurulu dün bir açıklama yaparak SSK'nın İlaç Fabrikaları kurma girişimlerinin sermaye çevrelerince engellendiğini i laç hammaddelerinin büyük bir kısmının çok uluslu tekel lerden sağlanmakta olduğunu ve bu anlamda halk sağlığı nın çok uluslu tekellerin insi yatifine bırakıldığını belirt miştir.

KMO İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu açıklamasında, ilaç sorununun özünde emperyalizme bağımlılığın yattığı na ve bu bağımlılık sonucu i laç sanayiinin bir ambalaj sa nayi olmaktan öteye gidemediğine de yer verilmiştir.

KMO'nun açıklamasında da ha sonra şöyle denilmiş tir.

"Bugün aktif ilaç hammad delerinin büyük bir kısmı çok uluslu tekellerden sağlanmak tadır. DPT'nin 3. Beş Yıllık Kalkınma Planı çerçevesinde ilaç sanayiindeki yabancı ser maye payının yüzde 22. 8 ol duğu görülmektedir. Sorun bu şekilde ortaya çıktığı halde ge nelinde temel kimya sanayi inin özelinde ilaç aktif ham madde sanayiinin gelişmesine önem verilmemesi iktidarın çok uluslu şirketlerle olan i lişkisini göstermesi açısın dan bir göstergedir."

İpragaz Dolum Tesislerinde üretim yüzde 40'a düşecek

İZMİT - (A.A.)- İpragaz Dolum Tesisleri yetkilileri, yaptıkları açıklamada önümüzdeki iki hafta içinde ithalat yapılmazsa üretimin yüzde 40'a düşeceğini belirtmişlerdir.

Yurdun çeşitli yerlerinde başgösteren bütangaz sıkıntısı ile ilgili olarak bir açıklama yapan yetkililer, bütan gaz ithalatının son zamanlarda yapılmadığını belirtmişlerdir

ara Fonuna öviz açığında onra ikinci

IMF'ye göre Türkiye'nin üç aylık ödemeler dengesi açığı 351 milyon dolar

MARDİN VALİLİĞİNDEN BAYINDIRLIK BAKANLIĞI YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN

1-Mardin Silopi Köseli Jandarma Karakol binası inşaatı 527 sayılı kanuna göre gelecek yıla sarî olmak üzere 2490 sayılı kanun gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2-İşin keşif bedeli 850. 000. 00 TL. dır.
3-Eksiltme Mardin Bayındırlık Müdürlüğü İl İhale Komisyonunda 23. 9. 1977 Cuma günü saat 11. 00 de yapılacaktır.
4-Eksiltme şartnameleri ve diğer evraklar Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.
5-Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:
a) 37. 750. 00 TL. lık geçici teminat,
b) 1977 yılına ait Ticaret Odası Belgesi,
c) Müracaat dilekçeleriyle birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen usulüne uygun hazırlanmış olan Teknik Personel Beyannamesi, Kredi ve Sermaye imkanlarını gösterir Mali Durum Bildirgesi plan ve Techizat Beyannamesi ile Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (C) grubundan bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir Müteahhitlik karnesini ibraz etmek suretiyle Bayındırlık Müdürlüğü Belge Komisyonundan alacakları Yeterlik Belgesini teklif mektuplarıyla birlikte koymaları lazımdır.
6-İstekliler teklif mektuplarını 23. 9. 1977 Cuma günü saat 10. 00 a kadar Makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.
7-Yeterlik Belgesi alınması için son müracaat tarihi 20. 9. 1977 Salı günü mesai saati sonuna kadardır.
8-Telgrafla müracaatlar ve postadaki vaki geçikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilan olunur.

Basın: 24152-2164

BAYINDIRLIK BAKANLIĞI YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
16. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN: SİVAS

1- Aşağıda isimleri, keşif bedelleri, gecici teminatları, karne grupları, yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihleri ihale gün ve saatleri belirtilen işler 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2- Bu işlerin eksiltmeleri Sivas'ta Yapı İşleri 16. Bölge Müdürlüğü İhale Komisyonunda isimleri karşılarında gösterilen gün ve saatlerde yapılacaktır.

3)-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkür müdürlükte görülebilir.

4- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin;

a) Karşılarında yazılı geçici teminatlarının,

b) 1977 yılına ait Ticaret ve Sanayi Odası Belgesini,

c) Müracaat dilekçesi ile birlikte her iş için ayrı ayrı eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan;

Plan ve teçhizat beyannamesi, teknik personel beyannamesi, Taahhüt beyannamesi, Sermaye ve Kredi İmkanlarını bildirir mali durum bildirisi ile Banka Referans mektubu ve Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları isimleri karşılarında gösterilen gruptan en az keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslını ibraz suretiyle Yapı İşleri 16. Bölge Müdürlüğü Belge Komisyonundan alacakları, Yeterlik Belgesini, Teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lazımdır.

5-İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat öncesine kadar makbuz mukabili ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

6- Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

İŞİN ADI	Keşif Bedeli Lira.	G. Teminatı Lira	Karne Grubu	Son Müracaat Tarihi	İhale gün ve Saati
1-Sivas Bölge Müdürlüğü Hizmet Binası İnşaatı (1978 yılına sarî)	12. 025. 000. -TL	374. 500. -	(B)	20. 9. 1977	22. 9. 1977 Saat: 11. 00
2-Sivas Şarkışla Pratik Sanat Okulu Yeni Binası İnşaatı (1979 yılına sarî)	8. 500. 000. - TL	268. 750. -	(B)	20. 9. 1977	22. 9. 1977 Saat: 15. 00

(Basın: 24007)- 2169

SAĞCI BASINDAN

Son Havadis, Tercüman, Hergün, Türkiye, Babıâli, Milli Gazete, Orta Doğu, MİLLİ, Bayrak

Kilit — Şahsiyet

Özal'ın bağlı olduğu partinin resmi yayın organı Milli Gazete'de 28 Ağustos günü S. Muradbeyli şöyle yazıyor:

"Bugün gözüken odur ki, hadiseler, milletimizin de, anarşistlerin de karşısına Korkut Özal'ın şahsında yeni bir kilit-şahsiyet çıkarmıştır. Onun varlığını kendileri için aşılması gerekli en mühim engel görenler onu bertaraf etmeyi dahi düşünebilirler. Dava adamı, hele bir İslâm aydını atıldığı mücadelede ölümkorkusuna kalbinde yer ayırmaz ve Allah'ın takdiri ne ise o olur. Lâkin, onun davasının insanlarının her biri herhangi bir boşluk anında, nöbet yerinde yerini devralmadıklarından daha geride kalmamak yeni kilit-şahsiyetler oluşturmak zorundadırlar."

Lahana satar gibi konuşmak

Milli Gazete Özal'a övgü düzerken, Sabah Gazetesi'nin yazarı Bülent Hikmet Şeren dalgasını geçiyor. "Kelle İstiyoruz" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Politikanın zamanı değil. Ense kaşımakla vatanı koruduğunu zannedenler, çekilsinler. Fuzulî işgalde bulunmasınlar makamlarını. Anadolu boydan boya kundaklanıyor. Türk devletini akıllarınca tarihten silmeye ahdetmiş bir takım alçaklar, kimseye aldırmadan, hiçbir şeyden ve Allah'tan korkmadan veryansın ediyorlar ateşi, cennet vatanımıza... Biz ne yapıyoruz?.

-Efendim, anarşi olaylarında, geçen aya nazaran azalma var, dimi?..

Diye beyanatlar veriyoruz Bakanağızıyla...

Ve adamın oruçlu ağzını bozacağı geliyor. Ne azalması be?.. Anadolu yanalı dığından beri, 48 saat içinde 122 orman yangını görmüş müdür?. Edirne'den Kars'a kadar memleket alev almış, biz o alevlerden dahi yüzümüz kızarmaksızın, anarşiye galip geldiğimizden bahsediyoruz."

Perhiz ve lahana turşusu

Asıl ilginç olan gene MSP'cilerde. Özal'a övgüler düzdükleri günden iki gün önce, 28 Ağustosta Adil Şener, Milli Gazete'de "Anarşi tırmanıyor" başlığı ile şöyle döktürmüş:

"Son haftalardaki anarşik-hadiseler 1973'teki seviyesine ulaştı. Açıktan açığı devlete başkaldıran bu hareket, acaba o zamanlar yanlış hesabettiği "ihtilâl" şartlarını bugün tam olarak hazırladı mı?.

Buna kesin bir cevap veremiyoruz. Ama, belli ki şartlar müsait!..

Ülkü Ocakları bu hadiselere girmeme "emri"ne uyarak, şimdilik aktif bir vaziyet içinde değiller. Ama biraz geç olmadı mı?. Kanaatimce, devleti korumak ve milliyetçi gençleri müdafa etmek gayesine yönelik eyleme girmeler; komünistlere gerçekten de faşizmle karşıkarşıya olduklarını intibaını vermiştir.

Bunun bir diğer manâsı da, devletin kendi kendini koruyamıyacak derecede acze düşmesi demek olmuştur."

"Anarşi" artıyor mu, azalıyor mu?

2. MC'nin kuruluşu sırasında İçişleri Bakanlığı pazarlıkların kilitlendiği bakanlıklardan biriydi. Sonunda bu bakanlığın başına MSP'nin liberal (?) adamlarından Korkut Özal getirildi. Ama bu bakanlığın MSP'de kalmasından hoşnut olmayan MC ortakları da pusuya yattılar. Son günlerde faşist komandoların, kışkırtıcı ajanların yamsıra, emperyalizmin ve faşist güçlerin ekmeğine tereyağ sürme yarışına çıkan goşist-maoist sapık akımlara katılıp gitmiş tosuncukların da katkıları ile bireysel terörizme dayalı "eylemlerin" yoğunlaştığı biliniyor. Kanlı çatışmalarla noktalanan pekçok olaya tanık olduk bu günlerde. Ama aynı günlerde Bakan Özal, son ay içinde "suç oranı"nın azaldığını "resmen" ilan ediverdi. Ardından da... Evet ardından da bize laf bırakmadan sağın kalemşörleri anarşi var mı, yok mu? Tartışmasının içine daldılar.

Yok yok, anarşi varmış aslında

Evet, bir kısım sağcı kalem erbabı böyle diyor ama AP'nin dümen suyunu süren Son Havadis'in yazarı Ahmet Güner 28 Ağustos'ta "anarşi"nin artışından kuş kusu yok da sebeplerini açıklıyor:

"Demirel hükümeti kurulduktan hemen sonra bir şey ayan beyan ortaya çıkmıştır. Türkiye'deki, polis öldürme, banka soyma, yangın çıkarma, sabotaj dahil her çeşit anarşi, Marksist - Leninist militanlar, CHP sempatizanları ve kendilerini sosyalist sanan solcu delikanlı ve kızlar tarafından yapılmaktadır. Bu, aslında devlet tarafından da, emniyet makamları tarafından da bilinmiyor, sağduyu sahibi halk durumu görüyor, fakat sol basının propaganda ve olayları saptırma gücü bu gerçeği gölgeliyordu."

Susturun şu anarşiyi yoksa...

Millet Yazarı Tozan Turan (ülkücü-komando dediğinin adı da böyle olur işte...) ise "Devletlum Anarşiyi Susturun" diye feryad ediyor. Şöyle yazmış:

"Anarşiyi susturun. Ya durun ya durdurun ya da anarşiyi susturun. Sarılan sarılmış, vurulan vurulmuş yok mu haya... Kanı doymuşlar neden aldırmaz vay vaya.

Villalardan bo gazı seyreden yazlıkçı servet dolapçısı, bir telefonla milyonlara aracılık yapan adam sendeci. Her dönem işi kıyak giden siyaset simsarı, işi ortağını kalın enseliden seçmiş, uçaklardan sıcaklardan elini geri almayan uyanık kişi, kendisini bir siyasi partiye dayamış delege ağası. Ha işte devran bu. Tuh içine böylesi, yozlaşan düzen yürümez."

Ve komandonun çaresi...

Evet anarşi var mı, yok mu? bir yana komandocu tosuncukların "has" gazetesi Hergün "tarihin derinliklerinden" çıkardığı bir "anarşiyi önleme reçetesi"ni MC'nin ıttılaına arzediyor:

"Bunun yanısıra İstanbulda asayişin sağlanması için bazı çarelere başvurulduğunu gene aynı tarih kitaplarından öğreniyoruz:

"On altıncı Asır ortalarından sonra ve Sokollu'nun sadareti zamanında İstanbul mahallelerinde inzibata riayet olunduğu halde, gene ev basmak, insan öldürmek gibi haller vâki olurdu. Buna mani olmak için İstanbul halkı birbirine kefil verirler, kefilsiz olanları mahallelerinde oturtmazlardı. İstanbul'da beş yıldan az oturmuş bulunanlar memleketlerine gönderildi. Bu gibileri kayıt altında bulundurmak için imamlara, müezzinlere, kethüdalara, vakıf odaların odabaşılarına, kervansaraylara sıkı tembihler icra edilirdi."

İnciler... İnciler...

Galiba hukuk danışmanı olmak istiyor

Kimler kurmuştur, bilmiyorum. Hesaplarını, kitaplarını görmedim. Fakat Bursa Havayollarını, memleketimizin hava ulaştırmasında hayırlı bir aşama olarak memnunlukla karşılıyorum. Dilerim, başka müteşebbislerimiz yeni havacılık şirketleri kursunlar ve yeni hatlara yönelsinler. Belki şimdiye kadarki tek kuruluş olan THY'nin yetersizliklerini gidermekte en müessir çare böyle bulunur.

(Mukbil Özyörük. Tercüman 30 Ağustos 1977)

"İnsan" tarifi

İnsanlar, aynı ülküyü paylaşan insanları düşündükleri müddetçe insandırlar, yaşarlar...

(Abdulkadir Billurcu. Hergün 30 Ağustos 1977)

Vay kereviz şair vay

Bozkurt Hasandan selam size
Başbuğ Türkeş önder bize
Lan kâfir gel dize hop hop bak şu kerevize
Kâfir düşman geldi dize
Gazamız mübarek olsun.

(Hasan Kılıç. Millet 30 Ağustos 1977)

Haysiyetsizliğe övgü

Uluslararası mali kuruluşların Türkiye'ye bir takım önerilerde bulunmasını haysiyet meselesi yapmak son derece hatalıdır.

Uluslararası mali kuruluşlar yardımlarının boşa gitmemesini izlemek ve kollamakla kendilerini görevli kabul ederler. Esasen bir mali kuruluştan başka birşey de beklenmemelidir.

Peki, durum bu kadar açıkken, uluslararası para kuruluşlarının Türkiye'ye önerilerde bulunmasını bir haysiyet meselesi yapmakta anlam olabilir mi?

Ve eğer siz de bu kuruluşlardan kredi temin etmek istiyorsanız, önerileri dikkate almak zorundasınız. Çünkü siz o kuruluşlara Türkiye Cumhuriyeti devletinin hükümranlığını temsilen gitmiyorsunuz. Bir müşteri gibi gidiyorsunuz. Alış verişin şartlarını kabul etmek durumundasınız.

Ama solcu, kapitalist, sömürünün temsilcisi diyecekmiş..... Varsın desin.

(Selçuk İrdem. Son Havadis 30 Ağustos 1977)

RADYOLAR

TRT I

05.00 Açılış Program ve
05.05 Türküler, Şarkılar
06.02 Günaydın
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Damla Damla
10.01 Arkası Yarın
11.01 Çocuk Bahçesi
11.30 Klasik Batı Müziği
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Oyun havaları
14.32 Bizden Sesler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.25 Dündar Balkan'dan Şarkılar
16.45 Çocuk Bahçesi
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
20.15 Köy Dağarcığı
20.55 Çocuk İçin
21.00 Haberler
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 Haberler
23.10 Yurttan Sesler
23.40 Hülya Sözer'den Şarkılar
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün başlıyor
09.00 Haberler
09.15 Türküler
09.30 Önce söz Vardı
10.00 Hafif Müzik
10.15 Şarkılar
10.30 Türküler Geçidi
10.50 Şarkılar
11.10 Klasik Batı Müziği
11.30 Türküler
11.45 Şarkılar
12.00 Hafif Müzik
12.20 Teknik Öğretim
12.40 Türkçe Sözlü Müzik
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Türküler
14.00 Şarkılar
14.15 Çağımızın Bilim öncüleri
14.45 Türküler
15.00 Şarkılar
15.20 Hafif Batı Müziği
15.40 Türküler ve Oyun Havaları
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Kadın ve Aile
17.40 Sevilen Sesler
18.00 Atatürk'ten
18.20 Saz Eserleri
18.30 Yurttan Sesler Kadınlar topluluğu
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
19.45 Karma Fasıl
20.15 Şan Dünyasından
20.45 Şarkılar
21.00 Açık Oturum
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var.
23.30 Haberler
23.35 Türküler Geçidi.
23.55 Program ve Kapanış.

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
07.30 Sabah için
08.30 Perşembe Konseri
09.15 Bizden Besteler
09.45 Yurttan Sesler Erkekler topluluğu
10.15 Diskoteğimizden
11.15 İki Solistten Klasik Eserler
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Türküler Geçidi
13.15 Müzik Şöleni
14.40 Güfteler ve Söyledikleri
15.00 Türk Bestecilerinden
16.00 Müzik Dünyasından
17.00 Çeşitli Sololar
17.30 Konçertolar
18.00 Aldı Sazı Eline
18.20 Oda Müziği
19.00 Anıların Müziği
20.00 İstanbul Devlet Senfoni orkestrası konseri
21.30 Türküler ve Oyun Havaları
22.00 Caz Şarkıcıları
22.30 Erkekler Faslı
23.00 Geceden Geceye
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Sonat Saati
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.40- SAFRANBOLU' DA KINA GECESİ

19.10- İFTAR PROGRAMI

Ramazan dolayısıyla hazırlanan bu günkü iftar programında İsmet Derin, Kuran-ı Kerim'in Bakara süresinin 251-257 ayetlerini okuyor ve bu okunan ayetlerin Türkçe açıklamalarını Süleyman Arabulan yapıyor. Programın Dini Bilgiler köşesinde Recep Akkuş Kurban ve Adak konusunda sohbet ediyor. Ankara Radyosu saz sanatçılarının sunacağı dini müzikten sonra çeşitli illere ait iftar saatlerinina nonsu yapılıyor. Program iftar sofralarıyla görüntülenen İftar Duası ile son buluyor.

20.00- HABERLER

20.40 - TV' DE SİNEMA (BEYAZ ÖFKE)

Programda yönetmenliğini Mark Robson'ın yaptığı BEYAZ ÖFKE adlı film yayınlanacak. Olay İkinci Dünsavaşı sırasında Pasifik'de bir adada geçer. Japonlara karşı bir gözcü grubunda görevlendirilen üçü beyaz bir zenci dört askerin öyküsü işleniyor. Beyaz askerler zenci arkadaşlarının aralarında olmasından huzursuzdurlar.

22.10- HABER PROGRAMI

TRT Haber Merkezince hazırlanan bir aktüel konu ekrana geliyor.

22.40- GÜNE BAKIŞ

TV' DEN HABERLER

Safranbolu-Bolu

Televizyonda bu gece Safranbolu'da kına geceleri adlı bir yerli yapım var.

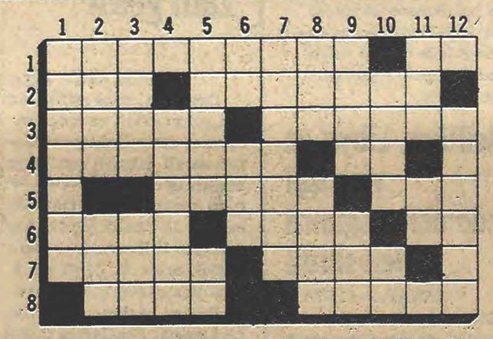
Safranbolu, televizyon seyircileri için aşina bir kasaba. Daha önce de bir hatta bir kaç "Safranbolu" programı izlendi.

Öncelikle belirtelim: TV'nin bu tür girişimleri elbette yararlıdır. Örneğin kapitalizmin zevksiz plastik, lastik ve nayloılarının ya da ytongların, betebelerinin dört bir yanı kuşattığı günümüzde, Anadolu insanının ahşaba, tahta oymacılığa, bakara, çiniye yönelmiş ince zevklerinin son kalıntılarını yaşatan (daha doğrusu yaşatamayan) Safranbolu'nun geniş yığınları tanıtılmasız, geleneksel mimarimizin becerebildiğince etkin bir propagandasının yapılması elbette yararlıdır. Ama hergece milyonlara seslenen bir TV de böylesi programlar yapma "hakka" ne zaman geçerlidir?

Eğer televizyon -sözgelimi- Bolu köylülerinin sorunlarına sırt çevirmişse, yüzbinlerce orman köylüsünün canalıcı sorunlarına "kör" gibi bakmışsa, Tirebolu'nun -yani gene sözgelimi- deniz emekçileri TV ekranlarında Bionik Adam'lardan, Tatlı Bela'lardan, Tatlı Cadı'lardan Komiser Columbo'lardan arda kalan bölümlerde kendilerini boş yere aramışlarsa bu "hak" mıdır?

Sözün kısası Bolu'ya, Tirebolu'ya bigane kalan bir TV'nin Safranbolu'yu bir kaç defa ekrana getirmesi hak değildir. Yaşayan ve yaşama savaşı veren milyonların sorunlarına bigane kalan bir TV, geçmiş değerleri savunurken haklı olamıyor.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: I- İşçinin alınterini gaspederek yaşayan asalak sınıf-Emsal, 2- Bir göz rengi-Kabiliyet, 3- İki katlı karyola-Aşevi, 4- Yaklaşma (eski dilde)-Tellürün simgesi, 5- Zehiri öldürücü bir hayvan-TERSİ, Bir emir-6- Saha, meydan-Hadise-"Öyle mi?" anlamında bir ünlem, 7- Sebep-Bir Arap ülkesi, 8- Derebeyinin sarayı, kalelesi-"Şili'de Av" adlı tiyatro oyununun yazarı (Önadı Orhan)

YUKARDAN AŞAĞI: I- Doğu Anadolu'da bir aşiret. 2- Haberci-Hayvan ölüsü, 3- Kira- Suyla çevrilli kara parçası, 4- Sis (eski dilde), 5- İkaz-"Numara", 6- Bir bağlaç-Telefonda hitap sözü, 7- Bir Yunanistan şehrinden kişi, 8- Yergi (eski dilde)-Külhanbeyi bağırtısı, 9- Diretme-Matem, 10- Gaye-TERSİ İlave, 11- Bilgiç-Dünyanın uydusu, 12- İçine sigara konulan çoğunlukla altın yada gümüş kutu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: I- Kerim Korcan, 2- Arif-Armağan, 3- Rica-Pt-Maki, 4- Amade-Ai, 5- Tekelcilik, 6- Ar-İmal-Aya, 7- Nedim-Mantar, 8- Anaç-Sal-Ata

YUKARDAN AŞAĞI: I- Karnaval 2- Erim-Ren, 3-Ricat, Da, 4- İfade-İç, 5- Ekim, 6- Kap-eM 7- Ortalama, 8- rM-İclal, 9- Cam, 10- Ağa-Lata, 11- Nakliyat, 12- Ni-Kara.

TEKİRDAĞ VALİLİĞİNDEN:

Bayındırlık Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğünün :

1- Tekirdağ-Çerkesköy Kaymakam evi (kaloriferli) inşaatı 527 sayılı kanun gereğince 1978 yılına sari olarak 2490 sayılı kanunun 31. nci maddesi hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2- İşin keşif bedeli (850.000.-) liradır.

3- Eksiltme Tekirdağ Hükümet Konağında Bayındırlık Müdürlüğü odasında İl İhale Komisyonunda 26 Eylül 1977 Pazartesi günü saat 15,00 de yapılacaktır.

4-Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak Bayındırlık Müdürlüğünde görülebilir.

5)-Eksiltmeye girebilmek için istekliler in:

A- (37.750.-) Liralık gecici teminatını,

B- 1977 yılına ait Ticaret veya Sanayi Odası belgesini,

C- Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan yapı araçları bildirisi, Sermaye ve kredi olanaklarına açıklayan mari durum bildirisi, Teknik personel bildirisi, taahhüt bildirisi, işin keşif bedelinin yarısı kadar bir işi başarmış olduklarına dair iş bitirme belgesini ibraz sureti ile Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları iştirak belgesini teklifi le birlikte zarfa koymaları lazımdır.

6- İstekliler teklif mektuplarını 26 Eylül 1977 Pazartesi günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

7- Eksiltmeye iştirak belgesi alınması için son müracaat 22. Eylül. 1977 Perşembe günü mesai saati sonuna kadardır.

Telgrafla müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(Basın:24224) - 2167.

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ:

"POLİTİKA TEZGAH BAŞLARINDA" KAMPANYASINI ÖRGÜTLEYELİM

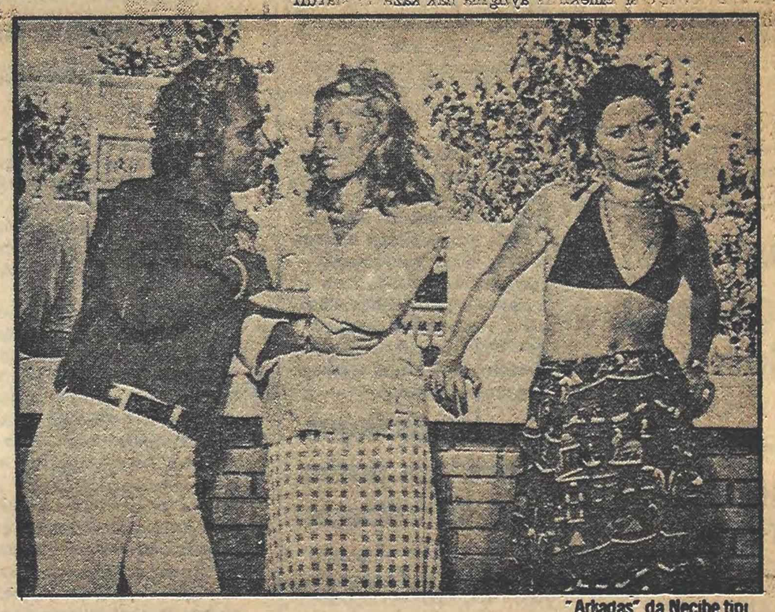
İşyerinizde satmayı üstlendiğiniz Politika Gazetesi sayısını, işyerinizin tam adresini ve bu konuda görevlendirdiğiniz sorumluyu POLİTİKA Gazetesine yazı yada telefonla bildiriniz.

Türk sinemasında kadın

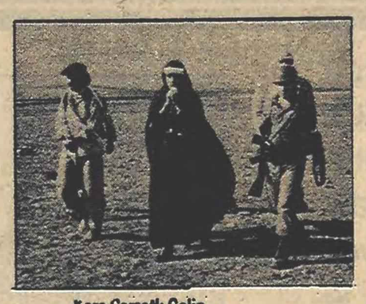
Bir kaç istisnanın dışında kadın kendi sorunlarıyla yansımadı perdeye

Gerçekçi yazarın ürünleri olan "Kara Çarşaflı Gelin" ve "Bedrana" filmlerinde, kadın ve sorunları bir ölçüde yerini bulmuştur.

"Arkadaş" da Necibe tipi

«Erkek Kadın» tipinin temsilcisi Sezer Sezin'in 1959'da oynadığı «Şoför Nebahat» filmi, kadınların çalışmasına iyi gözle bakılmayan bir toplumda en beklenmedik bir meslekte yaşamını kazanmak zorunda kalan kadın kahramanın öyküsüyle iyi bir film olabilecekken, yapımcıya verilen ödünler sonucu, ortaya bölük pörçük, sahne sahne «erkekleşmiş kadın»ın serüvenlerini anlatan bir filmden başka bir şey çıkmamıştı. Kadın haklarını, çalışmak zorunda kalan kadını savunur gibi görünen film bir dram olarak başlıyor, bir komedi olarak gelişiyor ve bir «Cinderella» öyküsü gibi sona eriyordu.

Kara Çarşaflı Gelin

Bu dönemde başlıyan kadın tiplemeleri, kötü kadın tipinin temsilcileri **Neriman Köksal**, Suzan Avcı, Peri-Han, Sevda Ferdağ'la, marazi, isterik kadın tipinin temsilcileri **Çolpan İlhan** ve **Leyla Sayar**'la, beyaz telefonlu, otomobilli, uşaklı, kürklü «Küçük Hanımefendi» tipinin temsilcisi Belgin Doruk'la, az gelişmiş, şımarık mahalle kızının temsilcisi Fatma Girik'le, ıslak, yarı aralık dudaklar ve süzgün bakışlarla «şarkıcı kız», «kukla bebek» tipinin temsilcisi, ya da «fakir kız-zengin erkek» aşkını konu edinen filmlerin sembolü **Türkan Şoray**'la, yumuşak ve çocuksu görünümlü kadın tipinin temsilcisi, bol hıçkırıklı, gözyaşlı mutsuz aşk filmlerinin sembolü **Hülya Koçyiğit**'le, «modern, zengin kızı» tipinin temsilcisi **Filiz Akın**'la ve bunların birçok benzerleri ve taklitleriyle günümüze değin geldi. Ve yazımızın başında da değindiğimiz kadın sorunlarının bu denli ciddiyetini koruduğu ülkemizde bu kadın tipleri perdede hâlâ egemenliğini sürdürüyor.

Kısacası kadın, birkaç istisnanın dışında kendi ana sorunlarıyla yansımadı perdeye. Bu istisnalara aşağıdaki örnekleri verebiliriz:

Y. Güney'in **«Arkadaş»** filmindeki Cemil'in karısı Necibe tipi, seyredene ilk bakışta şematik gelmesine karşın - yani burjuva kadınını çizerken onun kocasını aldatmasını vurgulamasına, her burjuva kadının kocasını aldatmadığı gerçeğine karşın - çizilen tip temelde gerçekçi bir konuma oturtulmuştur. Çünkü ayrıntılardaki inandırıcılık, doğalcılığa varırcasına bir gerçekçi görüntüleme, bu tipi somut, elle tutulur ve prototip kılmıştır. Yine «Arkadaş»ta Türk sinemasında ilk kez tüm kopukluğuna ve rolün boyutsuzluğuna karşın belirli ve belki de zorunlu bir katılığı ve sekterliği de içeren bir devrimci kız tipi gerçekçi bir biçimde çizilmişti.

Süreyya Duru'nun **«Bedrana»** filmi, köylü kadının, törelerin ağırlığı altındaki çaresizliğini ve çıkışsızlığını gerçekçi bir yaklaşımla ele alıyor. Bu gerçeklik kuşkusuz filme kaynak olan yapıtın özünde yatmaktadır. «Bedrana» filminde kadın kadar erkeğin de aynı çaresizlik altında ezildiği gösterilmekte, Türk filmlerinde genel olarak görmeye alıştığımız kadını ve erkeği karşı karşıya getiren soyut namus kavramı aşılmaktadır.

S. Duru'nun yine Bekir Yıldız'ın öykülerinden kaynaklanarak yola çıktığı ve oyuncuları içinde yer aldığım **«Kara Çarşaflı Gelin»** filminde de köylü kadının sorunlarına gerçekçi bir yaklaşım söz konusudur. Bu filmde, mal gibi alınıp satılan, ezilen, sömürülen ve tüm bunlara bilinçsizce boyun eğen milyonlarca Kara Çarşaflı Gelin'den birini oynadım. Hattâ filmin çekildiği yöre-

Modern-zengin kız tipi: Filiz Akın

Mutsuz aşık: Hülya Koçyiğit

de gerçek Kara Çarşaflı Gelinlerle karşılaşmam, onları tanıyıp gözlemem genel yorumum dışında üslûbumu da etkiledi.

«Bedrana» ve «Kara Çarşaflı Gelin» gerçekçi bir yazarımızın ürünlerinden, dolayısıyla yaşadığımız ülkenin gerçeklerinden kaynaklanan yapıtlardı. Bu gerçeklik içinde kadının ve sorunlarının da gerçek yerini bulacağı kuşkusuzdu. Ancak bu noktada şunu içtenlikle belirtmek gerekir ki, yaşanılan gerçeklerin, sorunların edebiyata yansıması her zaman için daha kolaydır. Sonuçta yazarın dünya görüşüne ve yeteneğine bağlıdır bu yansıma. Ama sinemanın yıllarca koşullandığı belirli kalıplar var. Bu filmlerde bile sinemanın bu kalıpları dışına çıkılabildiğini söylemek kanımca biraz güç olur.

Sözünü ettiğimiz filmler dışında kadın tiplemeleri açısından adı edilebilecek filmler şöyle sıralanabilir: T. Şoray'ın, kocası Almanya'ya çalışmaya giden bir kadının köy yerinde karşılaştığı güçlükleri, sorunları anlattığı **«Dönüş»** filmi, L. Akad'ın köyden kente zengin olma umuduyla göçmüş bir ailenin gelininin, kayınbabasının taşıdığı bencil, çıkarcı, bozulmuş değerlere karşı çıkarak bir fabrikaya girip çalışmasını konu ettiği **«Gelin»** filmi, F. Tuna'nın, törelerin kurbanı bir kadını ve erkeği anlattığı **«Kızgın Toprak»** filmi, Ö. Kavur'un, Refik Halit Karay'ın aynı adlı eserinden uyguladığı, toplumun dışına ittiği düşmüş bir kadının acı yaşamını ve sonunu anlatan **«Yatık Emine»** gibi filmlerde kadının içinde bulunduğu sorunlara bir ölçüde gerçekçi bir yaklaşım çabası seziliyordu.

Görüldüğü gibi parmakla sayılacak denli az filmler var elimizde, sorunlara dolayısıyla kadın sorunlarına gerçekçi bir biçimde yaklaşan... Bunların ötesinde düş ürünü bir dünyanın aldatıcı, yapay, insanları uyutan, yalan söyleyen bir çeşit esnaflık işi filmler egemen Türk sinemasına.

Bugünkü somut durum bu. Peki çözüm yolu nedir sorusu aklımıza geliyor kuşkusuz. Elbette bir çözüm yolu var, ama bu o kadar kolay değil. Çünkü sinema kapitale dayalı bir sanat dalı. Bir başka söyleyişle, kapitalist düzenin en dolaysız etkisinde olan sanat dalı. Zorluğun kaynağı da burada.

Yazımızı şöylece noktalayabiliriz. Kadın, erkek kısacası insan, tüm gerçekliği ile bir gün yansıyacaktır sinemaya. Ama bu gerçeklerin yansıması için verilecek mücadele çok uzun sürecek, zorlu bir mücadele olacaktır. Çünkü kapitalist düzenin en çok etkisini duyurduğu sinema alanında verilecek mücadele, Türkiye insanının kurtuluşu için verilen mücadeleden ayrı düşünülemez.

-BİTTİ-

Bedrana

.... Türkan Şoray

"İşçilerle Yardımlaşma Kooperatifi" işçileri acımasızca sömürüyor

Kooperatifteki satışlar işçilerin içeriye sokulmadığı bir depodan yürütülüyor

İşyeri ve kooperatif yöneticileri aynı kişilerden oluşuyor

ZONGULDAK (İSTA)

Zonguldak, Kozlu Maden Üretim Bölgesi'nde "işçilerle yardımlaşma" amacıyla kurulan bir kooperatif işçileri acımasızca sömürdüğü bildirilmiştir.

Bilindiği gibi, "Kuyu Bekçileri" 200 lira vererek bu kooperatife katılmışlardır. İşyeri müdürleri, müdür yardımcıları ve ocak mühendisleri bu kooperatifin yöneticileri durumundadırlar. Bu durumda işçiler kooperatif yöneticileri ile işyeri yöneticilerinin aynı kişiler olmasından dolayı zoraki alışveriş yapmaktadır.

Bildirildiğine göre, kooperatifin malları işverenle işbirliği yapan bir işçinin özel aracılığıyla getirilmekte, büyük esnafın elindeki mallar, komisyon karı yöneticilere bırakılarak, işçi piyasasına sürülmektedir. Kooperatifteki satışların işçilerin içeriye sokulmadığı bir depodan yürütüldüğü, yöneticilerin ise, iş odalarında teneke peynir, kiloluk yağlar, pirinç, sade yağı, halı, saat ve radyo sattıkları öğrenilmiştir.

Öte yandan, Kozlu Üretim Bölgesinde kurulan, İhsaniye, 17. Kozlu Ekonomaları da önemli gıda maddeleri bulundurmamakta, işçilerin gerekli gereksinmelerini karşılayamadıkları edinilen bilgiler arasındadır.

İzmir' de 4 bin 206 işçi emeklilik için müracaat etti

İZMİR - (A A) -

Sosyal Sigortalar kapsamına giren İzmir'deki 4206 işçi emeklilik işleminin yapılması için ilgili kuruma başvurmuştur.

Verilen bilgiye göre, 1977 yılının ilk ayından Ağustos' a kadar yapılan müracaatlarda 288 işçi maluIen, 3 bin 384 işçi yaşlılık ölen 421 işçinin bakmakla mükellef olduğu şahıslarla 113 ev işçisi emeklilik aylığına hak kazanmışlardır İlgililer 436 işçi hakkındaki emeklilik işlemlerinin ise incelendiğini belirtmişlerdir.

Öteyandan geçen yıl 5 bin 996 işçi emekli olmuştur.

OLEYIS iki işyerinde grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA) -

DİSK'e bağlılık kararı almış bulunan OLEYİS Sendikası İstanbul'da iki gazinoda grev kararı almıştır.

Yaklaşık 40 işçinin çalıştığı Kervansaray ve Parizien Gazinolarında grev kararına neden olarak, ücret uyuşmazlığı gösterilmiştir. Bu işyerlerinde grev'e gidilmesi için 6 iş günü süresinin bitiminin beklendiğini açıklayan OLEYİS Sendikası yetkilileri bir süredir uyuşmazlıkta olan Maçka Oteli'nde de uzlaştırma kurulunun karar verdiğini, ancak kararın kabul edilmediğini, bu yüzden de grev kararı alınabileceğini açıklamışlardır.

Bilindiği gibi, OLEYİS Sendikası daha önce 3 işyerinde grev kararı almış bulunmaktadır. Trabzon ve Balıkesir'deki öğrenci yurtlarında, İstanbul'da Mödül Gazinosu'nda alınan grev kararları ile birlikte, grev kararı alınan işyeri sayısı 5 e yükselmiştir.

Öte yandan, OLEYİS Sendikası yetkilileri örgütlenme çalışmaları tamamlanan Tirilyon Gazinosunda yetki için müracaat edildiğini ve yetki alındığını bildirmişler dir. 380 işçinin çalıştığı Tarabya Oteli'nde de yeni yetki alınarak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlandığı belirtilmiştir.

Genel-İş, Mersin' de grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA) -

Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Sendikası, işverenle ücret konusunda anlaşmaya gidilememesi üzerine, 813 işçinin çalıştığı Mersin Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğünde grev kararı alındığını açıklamıştır.

Öte yandan, Niğde'ye bağlı Aksaray Belediyesi, Konya Belediyesi ve Samsun Belediyesinde sözleşme görüşmelerinin devam ettiği, Kızıltepe Belediyesinde ise sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düşüldüğü bildirilmiştir.

Diğer taraftan Genel-İş Sendikası Kocaeli Şubesi, İzmit, Yarımca ve Hereke Belediyelerinden sonra Karamürsel Belediyesi işyerlerinde de toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Bu sözleşme ile işçilerin yevmiyelerine 32 lira zam yapılmış, ayrıca öteki tüm sosyal haklar sağlanmıştır. Genel-İş Sendikası yetkilileri, greve gidecekleri anda, Karamürsel Belediyesi işverenlerinden anlayış gördüklerini ve sözleşmenin imzalandığını söylemiştir.

Böylece Genel-İş Sendikası bölgedeki tüm belediyelerle işkolu seviyesindeki toplusözleşme görüşmelerini tamamlamış bulunmaktadır.

İŞVEREN, MADEN-İŞ' LE DAYANIŞMA AİDATLARINI KESMEDİ

İzmit Belediye işçileri direnişe başladı

Nafiz Bostancı: "İzmit Belediye Başkanı Maden-İş'le dayanışma için birer gündelikleri kesmek zorundadır"

İZMİT (İSTA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye İzmit Belediyesinde çalışan işçiler, Belediye Başkanının Maden-İş'in MESS'e karşı grevini desteklemek amacıyla dayanışma fonuna verilmesi gereken birer gündeliklerinin kesilmemesi gerekçesiyle direnişe geçmişlerdir.

İzmit Belediyesi işçilerinin direnişe geçmeleri üzerine İzmit'e gelen Genel-İş sendikası Marmara Şube Başkanı Nafiz Bostancı direniş nedenleri konusunda şunları söylemiştir:

"İzmit Belediye Başkanı Erol Köse yetkisi olmayan sarı sendika üyelerine "toplu sözleşmesi" uygulamak istemektedir. Bu işçi düşmanı sarı sendikayı bu suretle ayakta tutmaya çalışmaktadır. İkinci olarak, sendikamız tarafından Maden-İş'le dayanışma fonuna aktarılan birer gündeliklerin karşılığı, Genel-İş aidatları ve ilk ay zam farkları ödenmemiştir. Üçüncü olarak da işçilerin elbise, senelik izin, istirahat ve fazla mesai ücretleri de verilmemiştir. Ayrıca Bayram öncesi maaş ve ikramiyelerin ödenme garantisi de yoktur. Tüm bu durumlar karşısında tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinden hareketle işçilerimiz haklarını alıncaya dek direnişe geçmişlerdir."

İşçilerin direnişe geçmeleri üzerine, direniş nedenleri konusunda bilgi almak için belediye'ye giden basın mensupları Belediye Başkanı Erol Köse'yi tüm aramalara rağmen bulamamışlardır.

"Genel-İş Sendikası yetkilileri, İzmit Belediyesindeki anlaşmazlığın, toplu iş sözleşmesi maddelerinin uygulanmamasından da olduğunu belirterek, Maden-İş'e yapılacak yardımın işçiler arasında kurulan komitelerde toplandığını söylemişlerdir.

Fonların toplanış biçimine de değinen sendika yetkilileri, işyeri temsilcisinin, komite sorumlusu olduğunu, bu kişinin komite ve toplanan aidatları daha sonra Maden-İş'in açmış olduğu hesap numarasına yatırdığını bildirmişlerdir.

Hekimhan, Hasançelebi işçileri

Mehmet BAYSAL

Hasançelebi Malatya'nın Hekimhan kazasının bir bucağı. Hekimhan-Hasançelebi dağları demir yüklü. Malatya-Sivas arası bu dağlarda geniş demir yatakları var. Hasançelebi'deki demir yatağının bir ucu Sivas'ın Divriği'ne kadar uzanıyor.

Geçtiğimiz yıllarda başlanıldı Hasançelebi'de demir çıkartılmasına. 70 kadar yöreden işçi çalışıyordu bu işyerinde. Yörede kurulan bağımsız Tüm-Bağ-İş Sendikası içersinde örgütlendi bu işçiler. Tüm-Bağ-İş Sendikası daha sonra adını Dev-Maden-İş olarak değiştirdi ve DİSK'e katılma kararı içerisinde DİSK'in bu işkolunda kurulu sendikası olan bugünkü DEV-MADEN-SEN'e katıldılar.

Hekimhan-Hasançelebi Demir İşletmeleri Grup Başkanlığı, Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı. MSP'li Bakanlık ve Genel Müdürlük, biz bu işyerine devrimci bir sendika sokmayız diyerek, sendikanın çağrılarına cevap vermeyip sendika ile bir masaya bile oturmadılar. Bunun üzerine yasal uzlaştırma girişimlerinden sonuç alınamaması üzerine sendika işyerinde grev kararı aldı. Ve 10 eylül 1976'da işyerinde grev davulu çalındı. Grev çevrede bir bayram havası içinde başladı ve grev süresince işçi-köylü dayanışmasının güzel örnekleri verildi.

İşveren devrimci bir sendika ile toplu iş sözleşmesine oturmak istemiyordu. Çünkü buraya devrimci bir sendika girerse bunun arkası gelir. Divriği Madenlerinde ve kurulacak 4. Demir Çelik'de başım ağrır diyordu. Hem işçiler sendika istiyorsa onlar kurmuşlardı. Hak-İş'e bağlı bir sendikaya üye olsunlar istedikleri zammı vereceklerdi. Ama işçiler patronun istediği sendikaya üye olmayız bizim gerçek sendikamız var diyorlardı.

İşveren kesimi, işçileri kıramayacağını çeşitli baskılarda deneyip anladıktan sonra, yasal bazı zorlamalara girişti. Sendikanın ehliyetsizliğinden yetkisizliğinden grevin kanunsuzluğuna değin. Ama sonuçta bütün bu savları yargı organlarından geri döndü.

İşverenin kullanacağı bir durum kalmıştı. Milli güvenlik gerekçesi ile grevi erteleme. Peki 90 gün sonra ne yapacaktı. Ve iyicede anlamıştı ki Hasan Çelebi'li işçiler sürekli birlik ve dayanışma içindeler ve grevi kırmak olanaksız. Bunun üzerine toplu görüşme masasına oturmak zorunda kaldı işveren.

Ve geçtiğimiz günlerde Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Dev-Maden-Sen arasında toplu iş sözleşmesi imzalandı. 11 aylık bir grevden sonra işçiler haklarını söke söke aldılar.

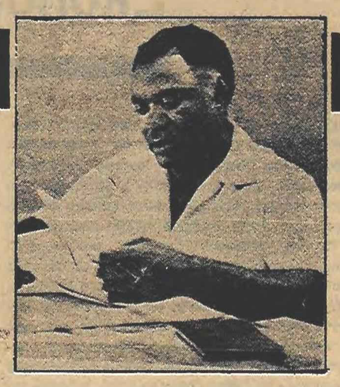
Bugün artık Hasançelebi dağlarında demiri çıkaran eller, birlik ve dayanışmalarının ve sabırlı direnişlerinin kazanımını konuşuyorlar. Ekonomik bazı hakların alınması ile bu işin bitmediğini, bu uğraşta sadece bir adım olduğunu biliyorlar ve ekonomik mücadele ile siyasal mücadelenin bütünlüğünü bilerek çalışıyorlar.

Hekimhan-Hasançelebi grevi 11 ay sonra başarı ile sonuçlanırken, işçi sınıfı birlik ve dayanışma içinde kararlı mücadelesi sonucunda haklarını söke söke almanın yeni bir örneğini veriyor.

Angola Sendikaları (UNTA) G.Sekreteri Dunem

"HERŞEYDEN ÖNCE OKUMA YAZMA ÖĞRENİN"

ROPORTAJ

"Bu yılı belirleyen olay Büyük Ekim Sosyalist Devriminin 60. yıldönümüdür"

"Sendikal örgütümüz, başka sendikalardan, özellikle de DSF' den büyük destek görmüştür."

Soru: *Devrim, Angola halkı için ne anlam taşıyor?*

Cevap

Ulusal Kurtuluş Savaşımızı bütün işçi ve köylüler destekledi. Devrimci bir program olan MPLA programının benimsediler Bu programın uygulanması, bağımsızlıktan beri temel hedefimiz olmuştur.

Soru: *Peki pratik olarak neler yapıldı?*

Cevap

Önce sağlık ve eğitim hizmetleri ulusallaştırıldı, sonra da diğer girişimlerin çoğu.

Bütün zenginlikler ve üretim araçları halkımıza ve işçilere devredildi. Bu ulusallaştırma ve ülkemizde sosyalist bir devlet kurma politikası, onların isteklerinin bir sonucudur. Bunun yanında devrim, sömürgeciliğin bütün kalıntılarında silip süpürme olanağı verdi. Şimdi yapılan budur.

Soru: *Sendikanız işçilerin eğitimine nasıl katkıda bulunuyor?*

Cevap

Dünya işçi sınıfı hareketinde meydana gelen bütün büyük olayları ele alalım. Bunları anlatmakla, ülkemizdeki işçilerin bilinçlenmelerine katkıda bulunmuş oluyoruz. Bu yılı belirleyen olay, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 60. yıl dönümüdür. Biz Angola'lı işçiler için bu olay bütün önemini korumaktadır. Gerçekten de, devrimin zaferinden bu yana, SSCB liderleri, halkların kurtuluşu ve dünya barışı için yürütülen kampanyaya büyük güç katmışlardır.

Soru: *Sömürgeciliğin bıraktığı miras işlerinizi güçleştiriyordur her halde?*

Cevap

Kurtuluş savaşından hemen sonra, işçilerin bilinç düzeylerini yükseltme çabaları gerçekten güç koşullarda yürütülmektedir. Fakat emperyalizm ülkemize egemenken bile bu sorunla uğraşmaktaydık biz. Dost sendikal örgütlerin de yardımıyla bir politik ve sendikal eğitim kampanyası açtık ve 1976 Ocağında Dünya Sendikalar Federasyonu'ndan ilk eğitimciler Angola'ya geldiler.

Halkımızın yüzde 80'inin okuma yazma bilmediğini unutmayalım. Sendikalar için bu hemen çözülmesi gereken bir sorundur ve biz de bunun için işe koşulmuş durumdayız.

Soru *Uluslararası işçi sınıfının, kurtuluş savaşınızla ve yeni halk rejimiyle olan dayanışmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

Cevap

Kurtuluş savaşımız boyunca bir çok halklar, hükümetler ve örgütler, sağlam bir dayanışma örneği gösterdiler. Söz gelimi sosyalist ülkelerin hükümet ve örgütleri ve kapitalist Avrupa'nın bir çok ilerici örgütü. Sendikal örgütümüz başka sendikalardan, özellikle WFTU (DSF)'dan büyük dayanışma görmüştür. Angola halkı, savaşımı boyunca, WFTU'nun şimdi de devam eden desteğinin değerini bilmekteyiz. Hepimiz, WFTU, ona paralel kuruluşlar ve sosyalist ülkelerin örgütleri, ortak düşman emperyalizme karşı savaşmak için birleşmenin önemini biliyoruz.

Maden-İş 9. Bölge Genel Kurul delegeleri seçildi

K.EREĞLİ - (İSTA) -

DİSK Maden-İş Sendikası 9. Bölge Temsilciliği 22. Merkez Genel Kurul delegeliği seçimleri yapılmıştır.

Delege seçimlerine geçilmeden önce bir konuşma yapan Başkan Vekili Hakkı Öztürk, sermaye sınıfının örgütü olan MESS'in işçiler üzerinde oynadığı oyunların, işçi sınıfının bilinçli birlik ve dayanışması ile bozulacağını söylemiştir.

Öztürk'ün konuşmasından sonra seçimlere geçilmiş ve Merkez Genel Kurulu delegeliğine Hasan Kekeç, Salih Dilmaç, İlhan Yapıcı, Hüseyin Şentürk, Kani Çelik, Feridun Karapekmez, Mahir Çetin ve İbrahim Kaya seçilmişlerdir.

9 işyerinde grev kararı alındı

İZMİT - (ANKA) -

Kocaeli bölgesinde 5 sanayi kuruluşunda grev sürerken 9 tesiste de sendikalar tarafından grev kararları alınmıştır.

Bu arada 17 sanayi kuruluşunda ise işverenlerle sendikalar arasında toplusözleşme görüşmeleri sürmektedir.

Yapılan tespitlere göre sendikaların grev kararı aldıkları işyerleri şunlardır. Ferro Döküm, Sarkuysan, Çelik Sanayii (Maden-İş), Şahin Motor Yatakları, Turk Otomotiv Endüstrileri, Makine Takım Endüstrisi (Otomobil-İş), Sümerbank Kumaş Fabrikası (Teksif), İpek Kağıt Fabrikası (Selüloz-İş) İtes Lassa Şantiyesi (TİS-İŞ).

Öte yandan Türkiye Maden-İş Sendikasının Mannesman, Sümerbank, MEM-SAN, Arçelik ve Doğu Galveniz, Otomobil-İş Sendikasının da Aklardan Tesislerinde uyguladıkları grevler devam etmektedir

F.Almanya'da işsizliğe karşı yürüyüş yapıldı

İG Metal Sendikasının Bremen'de işsizliği protesto için düzenlediği yürüyüşe Alman ve Yabancı işçiler katıldı.

İşsizliği protesto yürüyüşlerini IG Metal Sendikası düzenledi

BREMEN (İSTA)

Federal Almanya'da her geçen gün işsizlerin sayısının artmakta olduğu ve buna karşı Federal Almanya'nın en güçlü sendikası olarak bilinen İG Metal Sendikasının gösteriler düzenlediği bildirilmiştir.

Yaz aylarında 900 bin olan işsiz sayısının gittikçe artış göstererek 1 milyon 100 bine ulaştığı ve bu durumun Alman işçi sınıfının tepkilerine yol açtığı belirtilmiştir.

Bu arada, Federal Almanya Çalışma Dairesi Müdürü J. Stingl'in işsizliğin nedeni olarak yabancı işçileri gösterdiği ve 1 milyon 900 bin olan yabancı işçi sayısının 1 milyon 500 bine düşürülmesi gerektiğini söylediği kaydedilmiş, "işsizliğin asıl nedeni olan otomasyon ve aşırı üretim halkın gözünden uzaklaştırılmak isteniyor" denilmiştir.

Federal Almanya'nın en güçlü sendikası olarak nitelenen İG Metal Sendikasının en kısa zamanda hükümetin yeni işyerleri açması gerektiğini söylediği, işverenlerin katı ve insafsız tutumlarını eleştirdiği bildirilmiştir.

Öte yandan, Alman Sendikalar Birliği DGB'nin de Federal Almanya'da işsizliğin önlenmesine ilişkin bir dizi öneriler hazırladığı belirtilmiştir.

DGB'nin hazırladığı öneriler arasında, daha önce 9 yıl olan mecburi eğitimin 10 yıla çıkarılması, yıllık izinlerin uzatılması, kadınlar ve erkekler için emeklilik yaşının 60'a indirilmesi, 59 yaşın üzerindeki işçilerin hemen emekliye ayrılması ve ücretlerde bir değişiklik yapılmaksızın çalışma saatlerinin azaltılmasının bulunduğu bildirilmektedir.

Politika 'da EKONOMİ
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Makine Kımya Enstitüsü'ne ait 13 ağır sanayi projesi için öngörülen 15 milyar liralık yatırıma karşılık, bugüne değin yapılan yatırımların büyüklüğü ancak 94 milyon lira

Kamu yatırımlarındaki gecikmeler nedeniyle hazine 89 milyar lira zarara uğradı

113 önemli proje için öngörülen 194 milyar liralık yatırımın ancak yüzde 22.7'si gerçekleştirilebildi

Devlet Planlama Örgütü tarafından yayınlanan önemli projelerin 28 Şubat 1977 tarihli raporuna göre, 113 önemli projeye ilişkin kamu yatırımlarının süresin - de tamamlanamaması nedeniyle, maliyetler de önemli artışlar olmuş ve hazinenin maliyet artışlarından doğan zararı 89 milyar 14 milyon lira olarak saptanmıştır. Projelerin başlangıç safhasında, 113 önemli projenin maliyeti 104 milyar 858 milyon lira olarak hesaplanmış, yatırımlardaki gecikmeler nedeniyle maliyetler yaklaşık yüzde 85 oranında artarak, 193 milyar 872 milyon liraya yükselmiştir.

Öteyandan, başlangıç tarihi 1952 yılına kadar uzanan 113 önemli proje için, öngörülen 193 milyar 872 milyon liralık yatırımın 28 Şubat 1977 tarihine kadar ancak yüzde 22.7'si gerçekleştirilebilmiştir. 28 Şubat 1977 tarihine kadar, bu projeler için yapılan harcamaların büyüklüğü 44 milyar 64 milyon liradır.

Devlet Planlama Örgütü tarafından hazırlanan raporun tetkikinden anlaşıldığına göre, özellikle Birinci MC Hükümeti döneminde Süleyman Demirel ve Necmettin Erbakan tarafından temelleri atılan projeler için, bu tarihe kadar hiç bir ciddi harcama yapılmamıştır. Nitekim,

Makine Kımya Enstitüsü Kurumuna ait 1972 yılında başlayıp 1980 yılına kadar tümünün bitmesi öngörülen 13 ağır sanayi projesi için, 14 milyar 843 milyon liralık yatırım planlanmış ve buna karşılık 94 milyon liralık harcama yapılmıştır. Bu durumda, planlanan yatırımların ancak binde 6'sı gerçekleştirilebilmiş olmaktadır.

Aynı şekilde, Azot Sanayi A. Ş. ait 1974 yılında başlayıp 1982 yılında hizmete girmesi planlanan 7 önemli proje için 24 milyar 157 milyon liralık yatırım öngörülmüş ve buna karşılık 138 milyon liralık harcama yapılmıştır. Bu durumda, öngörülen yatırımların ancak binde 6'sı gerçekleştirilebilmiştir.

YATIRIMLARIN GEÇİKME NEDENİ

Son yıllarda ilgili projeler için yapılan yatırım harcamalarının, program hedeflerinin oldukça gerisinde gerçekleştiğine dikkati çeken plancılar, yapımı sürdürülen 113 önemli projenin yeniden planlanan sürelerde de bitirilemeyeceğini savunarak maliyetlerin daha da artacağını belirtmişlerdir.

Nitekim, Devlet Planlama Örgütü'nün hazırladığı rapora göre, Birinci MC Hükümeti 1976 yılında 124 büyük proje için 36 milyar 573 milyor liralık yatırım öngör - müş, 1976 yılında yapılan yatırımların büyüklüğü ise, ancak 4 milyar 466 milyon lira olarak gerçekleştirilebilmiştir. Bu durumda, 1976 yılı için 124 büyük projeyle ilgili olarak, bütçe ve programda öngörülen yatırımların ancak yüzde 12.2'si gerçek - leştirilebilmiştir.

Hazinenin milyarlarca lira zarar etmesine yolaçan projelerdeki gecik - melere neden olarak, genellikle döviz, iç ve dış finansman yetersizliği gösterilmektedir.

Devletin cari harcamalarını kısmak mümkün olmadığından, açık bütçe uygulamaları yalnızca yatırım harcamalarını olumsuz yönde etkilemekte, önemli projeler için bütçe ve programlarda öngörülen yatırım harcamaları yapılamamaktadır. Yapımı sürdürülen 124 önemli projedeki gecikmelerin bir başka nedeni de, uluslararası finans kuruluşlarından gerekli kredilerin süresinde temin edilememesidir. Gerek Türkiye ekonomisindeki bunalımların son yıllarda büyük boyutlara ulaşması, gerekse ilgili projelerin yapımı için gerekli kaynağın önemli bir bölümünün dış kaynaklara dayanılarak planlanmış olması, umulan büyüklüklerdeki dış kredilerin teminini olanaksız kılmaktadır. Bunun yanında, Türkiye'nin içinde bulunduğu döviz darboğazı da, yatırımların süresinde tamamlanmasını engellemekte, döviz yetersizliği nedeniyle gerekli makine ve techizat yurt dışında satın alınmaktadır.

YAPIMI SÜRDÜRÜLEN 113 ÖNEMLİ KAMU PROJESİ

Kurumun adı	Başlama ve bitiş tarihi	Proje sayısı	İlk maliyet	Düzeltilmiş yeni maliyet	Maliyet artışı	Yapılan Harcama	Gerçekleşme %
Türkiye Şeker Fab.	1973-1982	7	6.907	7.674	767	1.041	13.6
Azot Sanayi A.Ş.	1974-1982	7	23.757	24.157	400	138	0.6
M.K.E. Kurumu	1972-1980	13	14.843	14.843	—	94	0.6
Denizcilik Bankası	1968-1975	2	523	1.503	980	980	56.0
Etibank	1972-1980	4	928	2.172	1.244	252	11.6
SEKA Genel Müd.	1969-1980	5	4.648	9.965	5.317	2.636	26.5
Türkiye Kömür İş.	1966-1977	7	6.113	16.917	10.804	6.000	35.0
Türkiye Elektrik K.	1970-1978	8	8.565	43.675	35.110	5.668	13.0
TPAO	1971-1981	3	12.357	18.405	6.048	10.120	55.0
TEKEL	1973-1978	6	2.535	3.504	969	365	10.4
DSİ	1952-1982	19	15.442	36.058	20.616	7.665	21.3
PTT	1972-1977	6	3.133	5.488	2.355	3.869	70.5
DDY	1973-1978	4	3.311	4.417	1.106	2.912	65.9
Et, Balık Kurumu	1969-1978	16	636	1.131	495	577	51.0
Bayındırlık Bakanlığı	1968-1978	4	510	1.813	1.303	980	54.1
Karayolları Gen. Md.	1968-1978	2	650	2.150	1.500	908	42.2
Toplam		113	104.858	193.872	89.014	44.064	22.7

Yıl sonunda fiyat artışlarının yüzde 50'ye ulaşması bekleniyor

1977'nin ilk yedi ayında 11 büyük kentimizde gözlenen fiyat artışları yüzde 13 ile yüzde 22.6 arasında değişiyor

● Son bir yıl içinde perakende fiyat artışları yüzde 30'a ulaştı

1977 yılının ilk sekiz ayında fiyat hareketleri üzerindeki gözlemlere dayanarak, fiyat artışlarının yıl sonunda yüzde 50'ye ulaşacağı belirtilmektedir. Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 11 büyük kentimizde yaptığı saptamalara göre, son bir yıl içinde perakende fiyat artışları yüzde 30'a ulaşmış bulunmaktadır. 11 ilde yürütülen tüketici fiyatları endeksine göre, 1977 yılının ilk yedi ayında gözlenen perakende fiyat artışları ise, yüzde 13 ile yüzde 22.6 arasında değişmektedir.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün 1977'nin Temmuz sonu itibariyle yaptığı tüketici fiyatları endeksinde, Tekel maddeleriyle bazı ürünlere yapılan zamlar dikkate alınmamıştır. Ağustos ayı hesaplamalarında yeralacak olan Tekel maddelerine yapılan zamlara, önümüzdeki günlerde KİT ürünlerine yapılması beklenen zamların da eklenmesiyle, fiyat artışlarının ekonominin tüm kesimlerine yayılacağı belirtilmektedir.

DİE'nin Temmuz ayı tüketici fiyatları endeksine göre, son bir yıl içinde perakende fiyatların en hızlı artış gösterdiği üç ilimiz, sırasıyla yüzde 30,6 ile İstanbul, 30,2 ile Eskişehir ve yüzde 27,5 ile de Ankara olmuştur. Fiyat artışlarının en düşük düzeyde kaldığı üç ilimiz ise, Erzurum, Adana ve Diyarbakır kentleridir. Son bir yıl içinde, perakende fiyatlar, Erzurum'da yüzde 22,2, Adana'da yüzde 22,9 ve Diyarbakır'da da yüzde 23,8 oranında artmıştır.

1977 yılının ilk yedi ayında, perakende fiyatların en hızlı artış gösterdiği üç ilimiz ise, sırasıyla yüzde 22,6 ile Eskişehir, yüzde 17,3 ile Ankara ve yüzde 16,8 ile Erzurum olmuştur. Fiyat artışlarının en düşük düzeyde kaldığı üç ilimiz, yüzde 13 ile Diyarbakır, yüzde 14,3 ile Antalya ve yüzde 14,5 ile de Adana olmuştur.

Öteyandan, Ekonomik ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından hazırlanan rapora göre, 1977 yılında Türkiye fiyat artışları yönünden dünyada birinci sıraya yükselmiştir. Raporda, tüketici fiyatları artışı açısından başı çeken Türkiye'yi 18,4'le İtalya 17,1'le İngiltere, 16,7 ile İrlanda, 9,8'le Fransa, 9,3'le Japonya'nın izlediği kaydedilmiş, ABD'deki tüketici fiyatlarındaki artışın yüzde 6,7, Federal Almanya'da ise yüzde 6,4 oranında seyrettiği belirtilmiştir.

PERAKENDE FİYAT ARTIŞLARI
(yüzde olarak)

İller	Son bir yıl	Ocak-Temmuz 1977
Ankara	27.5	17.3
İstanbul	24.2	15.0
İzmir	30.6	14.7
Adana	22.9	14.5
Antalya	26.5	14.3
Bursa	25.1	15.4
Diyarbakır	23.8	13.0
Erzurum	22.2	16.8
Eskişehir	30.2	22.6
Ordu	25.2	15.6
Samsun	25.2	15.2

Ekonomide anarşi ve ekonomizm

Özlem ÖZGÜR

Ekonomi politiğin burjuva biçimi, yani resmî ya da akademik ekonomi politiğin değişimi, her biri kapitalizmin gelişmesiyle aynı dönemlere rastlayan üç evrede özetlenir. Burjuvazinin egemen sınıf olmaya başladığı birinci evrede, ekonomi politik, ekonomik gerçeği öğrenmeye çalıştı. William Petty'den Ricardo'ya değin, emek-değer teorisinin oluştuğu evredir bu. Ardından da, bir yandan burjuvazinin proleteryaya karşı amansız bir mücadeleye giriştiği, öte yandan da burjuva emek-değer teorisine özgü çelişkilerin açıkça ortaya konduğu dönem geldi. Bu ikinci dönem, Marks'ın ekonomi politiği kuramsal olarak yorumladığı, gerçek anlamda klasik ekonomi politiği noktaladığı evredir. Üçüncü dönem, burjuvazinin toplumsal ve ekonomik düzeninin sağlam bir temele oturmasıyla başladı. Burjuva ekonomi politiğinin bilimselliğini yitirdiği bu çöküş evresinde, burjuvazi proleteryaya karşı yalnızca kendisini savunur. Öte yandan, Marksizmin bir bilim ve bir dünya görüşü olarak hayata geçirilmesi, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesinin yoğunluk kazanması nedeniyle, burjuvazinin proleteryaya saldırılarının yoğunlaştığı dönemdir bu. Kurulu düzeni bilimin ve aklın ölçülerine vurarak yargılamaya kalkan, toplumdaki üretim güçlerini irdelemek isteyen ve onları gerçek nedenleriyle açıklamaya çalışan, her türlü girişimi kötülemek ve bastırıp ezmek, bu aşamada, burjuvazinin ve ekonomi politiğinin en temel işlevi oldu.

Şimdi, tüm boyutlarıyla bu gerçekler yaşanıyor Türkiye'de. Bir yandan, Marks'ın ve Lenin'in yüz yıldan daha uzun bir süre önce söyledikleri: ekonomide anarşizm, dengesizlik, planlanamazlık ve kapitalizmin gittikçe artan bunalımları, öte yanda da gelişen işçi sınıfı mücadelesinin yüksek boyutlara ulaşması ve tekelci sermayenin artan saldırıları...

Anarşi ya da planlanamazlığın bir yanı, sektörler arasındaki dengesizlikle ilgili. Bu uyumsuzluğun en güzel örneğini, sanayi kesimi ile dış ticaret ve enerji sektörü arasındaki ilişkilerde görmek olası. Dış ticaret açığının ulaştığı boyutlar, Türkiye'yi ithalât yapamaz duruma getirdi. Belli sanayi kolları, ithalâta dayalı girdi yokluğu nedeniyle durdu duracak. Türkiye kapitalizminin, bu soruna kesin çözüm bulabilmesi olası değil. Kesin çözüm yolu, dış ticaret açığını kapatmaktan geçiyor. Dış ticaret açıklarını kapatabilmek için, dışarıya sanayi malları satmak gerek. Dışarıya satış yapabilecek ne sanayimiz var, ne de satacak sanayi ürünlerimiz.

Dışarıya sanayi ürünleri satabilmek için, dünya pazarlarında rekabet gücüne sahip olabilecek nitelik, tür ve fiyatta sanayi malları üretmek gerek. Bu ise, ileri teknoloji kullanan bir sanayi yapısıyla olası. Ne var ki, Türkiye kapitalizmin sınırları içinde kaldıkça, böyle bir sanayi yapısına kavuşabilmesi olası değil. Yapılan, yalnızca ve yalnızca cenazeyi yarına ertelemek. Nitekim, Maliye Bakanımız, borç para bulabilmek için: şu günlerde Amerikalı dostlarla pazarlıkta olmalı. Ne gibi ödünlerin verileceğini, şu an kestirmek olası değil. Yalnız bir tanesi biliniyor. Amerikalılar, Türkiye'nin ne kadar devalüasyon yapması gerektiğini söyleyecekler, biz de yapacağız. Ardından da, yüksek faizli biraz borç para. Batılı tekellerin mallarını satın alabilelim diye...

Bir de, enerji sektörüyle sanayi kesimi arasındaki ilişkileri düşünün... Her ne kadar, Süleyman Demirel «bir ayda değin, elektrik sıkıntısı kalmayacaktır» demişse de, bu fazla ciddiye alınabilecek bir söz değildir. Aslında, Demirel'in hiç bir sözü ciddiye alınabilecek türden değil. Tekel maddelerine zam yapan bir hükümet düşünün ki, onun başı «bu zamları hükümet değil, Tekel Genel Müdürlüğü yaptı» diyebilsin. Demirel'in iyimserliği bir yana, Türkiye kapitalizminin enerji sorununa da bir çözüm getirmesi olası değil. Tüm enerji kaynaklarına ilişkin, öngörülen ve gerçekleşen yatırım büyüklükleri ortada.

1972 - 1980 yılları arasında bitmesi gereken Etibank'a ait dört önemli proje için, 2 milyar 172 milyon liralık yatırım öngörülmüş. Yıl 1977, bugüne değin yapılan yatırımların tutarı, yalnızca 252 milyon lira. Açıkçası, gerçekleşme oranı, yüzde 11.6 Türkiye Kömür İşletmelerine ait, 1966-1977 yılları arasında bitirilmesi planlanan 8 önemli proje için, öngörülen yatırım büyüklüğü 16 milyar 917 milyon lira. Bugüne değin yapılan harcama ise, yalnızca 6 milyar lira. Sonuç şu: bu yıl bitmesi gereken projelerin, ancak yüzde 35'i gerçekleştirilebilmiş.

Aynı biçimde, 1970-1978 döneminde bitirilmesi gereken TEK'e ait sekiz önemli proje için, 43 milyar 675 milyon liralık yatırım öngörülmüş. Bugüne kadar yapılan harcamanın büyüklüğü, yalnızca 5 milyar 668 milyon lira. Yani, planlanan yatırımların, yalnızca yüzde 13'ü gerçekleştirilebilmiş. DSİ'nin durumu, TEK'den çok farklı değil. 1952-1982 döneminde bitirilmesi gereken 19 önemli proje için, 36 milyar 58 milyon liralık yatırım planlanmış. Bugüne kadar yapılan harcama ise, 7 milyar 665 milyon lira. Öngörülen yatırımların yalnızca yüzde 21'i gerçekleştirilebilmiş.

Bir yanıyla ithalâtı kamçılayan, öteki yanıyla da sanayinin alt kesimleri arasındaki dengesizliğin bir örneğini oluşturan girdi yetersizliğinin nedeni, kamu kesmi yatırımlarının süresinde tamamlanamaması oluyor. Nitekim, 113 önemli projeyle ilgili olarak 198 milyar 872 milyon liralık yatırım öngörülmüş. Ne var ki, yapılabilen harcamaların büyüklüğü, yalnızca 44 milyar lira. Oysa, bu projelerin yaklaşık yüzde 95'inin **önümüzdeki yıl bitmesi gerekiyordu. Bugüne değin, planlananın ancak yüzde 22.7'si gerçekleştirilebilmiş. Bu gecikmeden ötürü, hazinenin uğradığı kayıp 89 milyar lira gibi akıl almaz bir büyüklük.**

Son bir örnek, birinci MC hükümetinin uygulamasıyla ilgili. MC hükümeti, ilgili 113 önemli proje için, 1976 yılında 35 milyar 99 milyon lira büyüklüğünde yatırım öngörmüş, harcadığı para ise, yalnızca 4 milyar 318 milyon lira. Açıkçası, planlanan yatırım büyüklüğünün ancak yüzde 12'si gerçekleştirilebilmiş. «Büyük Türkiye» masalı bu işte.

Sonuç şu, bugün Türkiye'de ekonomik alanda gözlenen bunalımlar, Türkiye kapitalizmini kökünden sarsacak boyutlara ulaşmış bulunuyor. Ne var ki, bu gerçekleri emekçi kitlelere göstermek gerek. Emekçi kitlelerin, tekelci sermayeye ve onun iktidarına karşı örgütlü mücadelesini hızla geliştirmek gerek. Açıkçası, kapitalizmde bunalım, hangi kerteye gelirse gelsin, kendiliğinden sistemin dışına çıkılamaz... Kapitalizm, kendi kendine yıkılmaz... Hiç bir yerde, hiç bir zaman yıkılmadı... Kapitalizmin bunalımlarının zaman boyutunda artarak, sistemin kendi kendine yıkılacağını öne süren görüşün adına «ekonomizm» deniliyor. Kitleleri pasifizme götüren bu düşünce biçimi, tekelci burjuvazinin değirmenine su taşımaktan başka bir işe yaramaz...

Temmuz ayında 106 milyon dolar işçi dövizi girişi sağlandı

Temmuz ayı içinde 106.2 milyon dolar büyüklüğünde işçi dövizi girişi olmuş ve böylece, yılın ilk yedi ayında, işçi dövizi gelirleri 560.3 milyon dolara ulaşmıştır. Yılın ilk yedi ayında, işçi dövizi girişleri, ilk kez bir önceki yılın aynı ayına oranla gerileme göstermiştir. Nitekim, 1976 yılının Temmuz ayında, işçi dövizi girişleri 110.9 milyon dolar olarak gerçekleşmişti.

Yedi aylık karşılaştırmaya göre, 1976 yılına oranla işçi dövizi girişlerinde yüzde 9.9 oranında artış olmuştur. Böylece, Ocak-Temmuz döneminde programa tahminimin yüzde 48.7'si gerçekleşmiş olmaktadır. Temmuz ayında döviz girişlerinde gözlenen gerilemeye neden olarak, Mark'ın yabancı paralar karşısında hızla değer kazanması gösterilmektedir.

1977'nin ilk 6 ayında 8.2 milyar liralık ihracatın 1.7 milyar lirası vergi iadesi olarak sanayicilere geri verildi

1977 yılı Ocak-Haziran döneminde, 8 milyar 232 milyon liralık ihracatın 1 milyar 700 milyon liralık bölümü vergi iadesi olarak sanayicilere geri verilmiş ve yüzde 21'e ulaşan vergi iadesi teşvikinden en yüksek payı, dokuma ve giyim sanayii kesimi almıştır. Dokuma ve giyim sanayii sektöründe 3 milyar 324 milyon lira tutarında ihracat yapılmış ve ihracatın yüzde 27'sini oluşturan 888 milyon lira, vergi iadesi olarak ihracatçı firmalara geri verilmiştir.

İhracatta vergi iadesinden yararlanma açısından, ikinci sırayı geçmiş yıllarda olduğu gibi gıda sanayii almıştır. Bu kesimde, yılın ilk altı ayında 2 milyar 59 milyon liralık ihracat yapılmış ve bu büyüklüğün 245 milyon lirası vergi iadesi olarak ihracatçı firmalara geri ödenmiştir.

Temmuz ayında verilen teşvik belgeleri 99 özel firmaya 9 milyar 400 milyon lira çıkar sağlıyor

Temmuz 1977'de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik ve Uygulama Genel Müdürlüğünce teşvik belgesine bağlanan projelerle, değişik sektörlerdeki 99 özel sektör işyerine devlet olanaklarından 9 milyar 400 milyon lira büyüklüğünde bir değer aktarımı yapılması kararlaştırılmıştır.

Bakanlık tarafından teşvik belgesine bağlanan 99 adet proje ile 42 milyar 300 milyon lira tutarında yatırım öngörülmektedir. Toplam 18 bin 498 kişiye istihdam olanağı sağlayacak yatırımların, gümrük muafiyeti vergi indirimi çerçevesinde 9 milyar 400 milyon liralık teşvikten yararlanmaları öngörülmüştür. Yatırımların finansmanı için, 13.7 milyar liralık öz kaynak kullanılacak ve 19.2 milyar liralık da kredi sağlanacaktır.

Türkiye'nin 5 milyon ton buğday satması gerekiyor

● Dünya buğday fiyatları 160 kuruşa kadar düştü...

Bu yılın ürünüyle birlikte, Türkiye'nin elinde bugün ihtiyaç fazlası yaklaşık 7-8 milyon ton buğday bulunduğu bildirilmektedir. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin depolama olanaklarının ancak 2 milyon ton buğdayı stok edebilecek kapasitede olduğuna dikkati çeken ilgililer, Türkiye'nin bu yıl 5-6 milyon ton dolayında buğday satması gerektiğini belirtmişlerdir.

Son iki yıldan beri buğday fazlası veren Türkiye'nin, ihracatçı bir ülke durumuna gelmesinin talihsiz bir döneme rastladığını belirten ilgililer, dünya piyasalarında buğday fiyatlarının hızla düşmekte olduğunu söylemişlerdir. Nitekim, dünya piyasalarında 1973-1974 döneminde tonu 205 dolar olan buğday, 1974-1975 sezonunda 201 dolara, 1975-1976 sezonunda 172 dolara, 1976-1977 sezonunda 170 dolara ve bu sezonda 90 dolara kadar gerilemiştir. Bunun Türk parası olarak kilo başına karşılığı 160 kuruştur.

1977'nin ilk yarısında dış ticaret açığı yüzde 74.3 arttı

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün kesin sonuçlarına göre, 1977 yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye'nin dış ticaret açığı, geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 74.3 artarak 2 milyar 79 milyon dolara ulaşmıştır. 1976 yılı Ocak-Haziran döneminde Türkiye'nin dış ticaret açığı, 1 milyar 193 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı.

1977 yılının ilk yarısında ithalatımız, geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 25.7 artarak 2 milyar 358 milyondan 2 milyar 963 milyon dolara yükselmiştir. İthalattaki artışa karşılık, 1977'nin ilk yarısında ihracatımız geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 24.2 gerileyerek, 1 milyar 165 milyondan, 884 milyon dolara düşmüştür.